

Wiadomości Uniwersyteckie

KOZIENALIA 2010

Autorzy zdjęć: Maciek Bielec, Ernest Żochowski, www.5poraroku.pl

SPIS TREŚCI

WYDARZENIA

Z życia Uczelni.....	5
Na Wydziałach.....	12

ROZMOWA

Pedagogikę pracy tworzyłem w atmosferze negacji pedagogów – Profesor Tadeusz Nowacki	18
--	----

NAUKA I LUDZIE

Pracownicy UMCS na Erasmusie..	20
Wizyta pracowników Instytutu Historii w Mińsku.....	21
O wąwozach w Instytucie Nauk o Ziemi – 5th International Symposium on Gully Erosion	22
„Nauka przygodą życia” VII Lubelski Festiwal Nauki	24
Profesor Leonard Konopelski na UMCS.....	25
Obchody Dnia Ziemi w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS.....	26
„Propaganda PRL” – konferencja w Kolegium Licencjackim w Białej Podlaskiej	28
Wynalazcy z UMCS: Profesor Roman Leboda.....	29

KARTKA Z KALENDARZA

Historia jednej delegacji	30
---------------------------------	----

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

Promocja książki Profesor Marii Marczewskiej-Rytka	32
Szkoleniowe poniedziałki w Bibliotece Głównej UMCS.....	33
Tydzień bibliotek.....	33
Spotkanie poetyckie z Profesorem Stanisławem Leonem Popkiem....	34
Uniwersyteckie spotkania z literaturą w Kolegium Licencjackim w Radomiu	36
„Uczeń w świecie wartości”.....	36

ŻYCIE KULTURALNE

Scena Ad Hoc.....	37
O tym jak Schliemann dotarł do Hrubieszowa.....	38

SPRAWY STUDENCKIE

Nowoczesna specjalność – bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna	39
XIII Tydzień Samorządności	40
Koło Latynoamerykanistów w amba- sadałach latynoamerykańskich	41
Politologiczne Koło Naukowe kontra Waldemar Pawlak	41
Studencki Nobel	42
Kozienalia 2010	42
Lip Dub na UMCS.....	42
Sport telegram.....	43

Wydawca: Uniwersytet
Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie

Adres redakcji:
pl. Marii Curie-
Skłodowskiej 5,
p. 1607; 20-031 Lublin

Dyżury: pon.-pt.,
godz. 9-13;
tel. 81 537 54 82

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja:
Redaktor naczelny: Grzegorz Żuk
Sekretarz redakcji: Maria Masłowska
Redaktor: Monika Świetlińska

Współpracownicy: Ryszard
Bania, Marzena Bogusiak, Izabela
Ejtzel, Monika Gabryś, Agnieszka
Galczyńska, Jolanta Jarzyńska,

Małgorzata Jaruga, Jakub Kosowski,
Beata Kozłowska, Elżbieta Krzemińska,
Beata Krzyżanowska, Paweł Kucharski,
Marcin Lipowski, Lech Maliszewski,
Maria Młynarska, Monika Nowak,
Marzena Rębisz, Małgorzata Samujło,
Sylwia Skotnicka, Jerzy Żywicki

Okładka: Fot. Agnieszka Galczyńska
Druk: „Petit” Skład – Druk – Oprawa

Nakład: 600 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit
& Grzegorz Zychowicz
idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

**Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i korekty nadesłanych
tekstów. Ma również prawo do wyboru
tekstów do publikacji. Tekstów
niezamówionych redakcja nie zwraca.**

Z ŻYCIA

Fot. Joanna Aleksandruk

MŁODZI FILOLODZY ZWIEDZILI LWÓW

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Filologów działającego przy Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej, Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów UMCS, Studenckiego Koła Naukowo-Artystycznego Teatrológów oraz Studenckiego Koła Naukowego Kulturoznawców zorganizowali wycieczkę do Lwowa. Opiekunami grupy były dr Marta Nowosad-Bakalarczyk oraz dr Irina Lappo.

Podróż rozpoczęła się w sobotę 10 kwietnia. Studenci wyruszyli autokarem spod UMCS. W godzinach popołudniowych przywitali piękny Lwów. O godzinie 18.00 (czasu ukraińskiego) uczestnicy udali się na przedstawienie operowe „Carmen”.

Drugi dzień pobytu był czasem indywidualnych wędrowek po urokliwym grodzie. Studenci w niewielkich grupach spacerowali uliczkami Lwowa. Część osób wybrała się na balet, zaś grupa teatrológów odwiedziła teatr.

12 kwietnia, ostatniego dnia wycieczki, młodym humanistom towarzyszyła pani przewodnik. Z pasją pokazywała studentom najciekawsze zakamarki Lwowa: Cmentarz Orłąt Lwowskich, Wysoki Zamek, Stare Miasto i inne miejsca.

Jedna ze studentek tak wspomina wycieczkę: – Pomimo smutku, jaki ogarnął chyba wszystkich Polaków w związku z tragedią w Smoleńsku, był to bardzo udany wyjazd. Cieszymy się, że Uczelnia umożliwia nam takie formy pogłębiania wiedzy. Okres studiów to doskonały czas na zwiedzanie świata, poszerzanie horyzontów myślowych oraz poznawanie ciekawych ludzi. Tego, co przeżyjemy i zobaczymy, nikt nie jest nam w stanie odebrać do końca życia, a wspomnienia są piękne.

Agata Popławska

Zaproszenie od Ministra Spraw Zagranicznych RP

8 kwietnia prorektor Ryszard Dębicki na zaproszenie Ministra Spraw Zagranicznych RP Radosława Sikorskiego i Ambasadora Stanów Zjednoczonych Ameryki Lee Einsteina wziął udział w konferencji „Bezpieczeństwo energetyczne i rola gazu łupkowego: amerykańskie doświadczenia a polskie perspektywy”.

Spotkanie polsko-amerykańskie odbyło się w Małej Auli Politechniki Warszawskiej.

Celem tej konferencji była ocena naturalnych zasobów, które w przyszłości można by wykorzystać i wydobywać. Rozmawiano również o wpływie gazu łupkowego na bezpieczeństwo energetyczne w Polsce i w całej Europie.

Klub Młodego Badacza dla doktorantów

Prorektor Ryszard Dębicki spotkał się z pracownikami naukowo-dydaktycznymi i doktorantami w sprawie utworzenia Klubu Młodego Badacza i Funduszu Młodego Badacza.

Spotkanie odbyło się 14 kwietnia. Klub będą tworzyć naukowcy przed doktoratem i po jego obronie. Wspólnie będą mogli pracować nad rozwojem własnych umiejętności. Zanim jednak powstanie, planowane jest uruchomienie funduszu, który wesprze tę działalność. Klub ma zintegrować młode środowisko naukowe, pobudzić do wymiany opinii, doświadczeń i pomysłów.

Oddali hołd ofiarom tragedii smoleńskiej

15 kwietnia w Pałacu Prezydenckim w Warszawie odbyła się uroczystość żałobna po śmierci pary prezydenckiej Marii i Lecha Kaczyńskich, w której wziął udział prorektor Stanisław Michałowski wraz z delega-

cją lubelskich władz. Aby oddać hołd i uczcić pamięć tragicznie zmarłych członków polskiej delegacji w Smoleńsku, rektor Andrzej Dąbrowski odwołał zajęcia odbywające się w weekend 10 i 11 kwietnia. Rektor udał się również 22 kwietnia na uroczystość żałobną zmarłego w katastrofie księdza profesora Ryszarda Rumianka, rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. 24 kwietnia prorektor Ryszard Szczygieł uczestniczył w uroczystościach pogrzebowych lubelskiego parlamentarzysty Edwarda Wojtasa.

Teatr lalek jako teatr dla dzieci

Od 15–16 kwietnia Zakład Teatrolologii Instytutu Filologii Polskiej UMCS we współpracy z Teatrem im. Hansa Ch. Andersena w Lublinie zorganizował konferencję „Teatr lalek jako teatr dla dzieci”. Spośród pracowników i doktorantów Zakładu Teatrolologii referaty wygłosili: mgr Małgorzata Wielgosz (UMCS) – „Lalka źródłem zabawy, nauki i magii. Teatralne obrzędy z udziałem czło-ko-kształtnych figur” i dr Jarosław Cymerman – „Nowe »Miłosierdzie« dla dzieci? Straszne dzieci Karola H. Rostworowskiego wobec konwencji teatru lalkowego”. Nad organizacją konferencji czuwała doktorantka prof. dr hab. Elżbiety Rzewuskiej – mgr Grażyna Słupczyńska.

Jarosław Cymerman

Konferencja „Wincenty Pol – romantyzm i realizm”

Instytuty Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa razem z Muzeum Lubelskim i oddziałem lubelskim Towarzystwa Literac-

UCZELNI

opracowanie: Beata Krzyżanowska, Monika Świetlińska

kiego im. Adama Mickiewicza zorganizowały 20 i 21 kwietnia trzecią ogólnopolską konferencję naukową poświęconą twórczości literackiej, działalności naukowej i historycznym aspektom biografii Wincentego Pola. Gospodarzem tegorocznych obrad objętych wspólnym tematem „Wincenty Pol – romantyzm i realizm” był Oddział Muzeum Lubelskiego Dworek Wincentego Pola. Referaty wygłosili przedstawiciele ośrodków uniwersyteckich Wrocławia, Rzeszowa, Katowic i Lublina. Większość wystąpień dotyczyła kwestii środowiskowych i historycznych uwarunkowań twórczości Pola (prof. Małgorzata Łoboz UW, prof. Jan Orłowski UMCS, dr Jolanta Kowal UR), jej estetyczno-literackich aspektów (prof. Jacek Lyszczyński UŚ), powinowactwa w zakresie języka naukowego i języka wyobraźni poetyckiej (prof. Władysława Książek-Bryłowa UMCS, dr Krystyna Harasimiuk UMCS, dr Zbigniew Józwiak UMCS). Dyskusja podsumowująca obrady potwierdziła celowość analiz intelektualnego

dorobku Pola, traktowanego także jako soczewka skupiająca istotne tendencje ideowe i artystyczne widoczne w kulturze polskiej XIX w. Na konferencję została przygotowana książka „Wincentego Pola fascynacje literaturą i krajobrazem” pod redakcją Tadeusza Piersiaka i Artura Timofiejewa. Książkę wydano nakładem Wydawnictwa UMCS.

Artur Timofiejew

Konkurs na logo ACK rozstrzygnięty

20 kwietnia rozstrzygnięto konkurs na nowe logo ACK „Chatka Żaka”. Główną nagrodę otrzymał lubelski fotograf Marcin Moszyński. Pracę oceniło jury w składzie: przewodniczący Artur Popek, profesor nadzwyczajny UMCS przy Zakładzie Grafiki Warsztatowej II UMCS, Ewa Jabłońska, kierownik ACK „Chatka Żaka”, Andrzej Jachim, dyrektor Agencji Reklamy „Vena Art”, Sławomir Plewko, adiunkt w Zakładzie Sztuki Mediów Cyfrowych na UMCS oraz Zbigniew Sobczuk, pracownik ACK „Chatka Żaka”.

DROGA SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKA,

zdecydowałam się napisać o bulwersującej mnie od jakiegoś czasu sprawie. Ile razy przemierzam teren ośrodka akademickiego, zwłaszcza w okolicach budynków dydaktycznych, na chodnikach obserwuję mnóstwo białych plam. Zastanawiałam się co to takiego. Czyżby płytki chodnikowe dostały „piegów”? Po zastanowieniu się dochodzę do wniosku, że jest to guma do żucia

wdeptana przez przechodniów. Lubimy żuć gumę. Może to i zdrowe, i przyjemne, ale co się z nią dzieje, gdy nam się znudzi? Prawdopodobnie „lądzuje” pod nogami. Aż chciałoby się rzucić w powietrze hasło: krowa żuje, ale nie pluje! Może warto byłoby przyjrzeć się naszej kulturze bycia i „wyżutą” gumę wrzucić po prostu do kosza.

Anna Zajączkowska

Fot. Paweł Krzeminski

Piotr Pytlakowski i Sylwester Latkowski w towarzystwie prof. Iwony Hofman

DZIENNIKARSTWO ŚLEDCZE

21 kwietnia na Wydziale Politologii odbył się Salon „Polityki”. Gośćmi byli Piotr Pytlakowski i Sylwester Latkowski – autorzy książek „Olewnik. Śmierć za 300 tysięcy” oraz „Agent Tomek i inni. Przykrywkowcy”. Spotkanie poprowadziła prof. Iwona Hofman z Zakładu Dziennikarstwa, a w organizacji pomogło Studenckie Koło Dziennikarskie. Choć na plakacie promującym Salon widniała informacja, iż goście są dziennikarzami śledczymi, to już w pierwszej wypowiedzi Piotr Pytlakowski przyznał, że nie lubią tego określenia. Wtórował mu Sylwester Latkowski, podkreślając, że ten typ dziennikarstwa jest w naszym kraju w zaniku. W dalszej części dyskusji panowie zdradzili kilka metod swego warsztatu, opowiadali też o pracy nad niektórymi sprawami. Oczywiście, głównym motywem była sprawa Krzysztofa Olewnika, ale goście przypomnieli również kulisy słynnej przed rokiem sprawy dotyczącej chińskiego biznesmena, który był członkiem... związków zawodowych Komendy Stołecznej Policji. Sylwester Latkowski zwrócił uwagę studentom, jako początkującym dziennikarzom, że czasem większym sukcesem niż opisanie jakiejś sprawy jest nieopublikowanie materiału. Na potwierdzenie tej tezy przywołał swoje niedawne doświadczenie, kiedy wstrzymali się wraz z redakcyjną koleżanką z publikacją artykułu o pewnym profesorze. Trwające blisko 2 godziny pełne emocji spotkanie zakończyło się rozdaniem autografów.

Krzysztof Piskorz

Fot. z archiwum Anny Korzeniowskiej

Muzeum Państwowego Uniwersytetu
im. B. Chmielnickiego w Czerkasach

STUDENCI W CZERKASACH

Od 19 do 26 kwietnia dziesięcioro studentów Wydziału Ekonomicznego pod opieką naukową prof. dr hab. Jerzego Węclawskiego i dr Anny Korzeniowskiej przebywało w Czerkasach na Ukrainie. Tam odwiedzili Państwowy Uniwersytet Czerkaski im. Bogdana Chmielnickiego. Wizyta była związana z trwającą już od 2001 roku współpracą tej uczelni z naszym uniwersytetem.

Wydział Ekonomiczny UMCS i Instytut Ekonomii i Prawa Państwowego Uniwersytetu w Czerkasach w ramach spotkań starają się zarówno wymieniać doświadczenia naukowe, jak i zapoznawać się z kulturą i obyczajami obu naszych narodów.

W ramach tegorocznej wizyty jej uczestnicy mieli okazję wziąć udział w konferencji „Ukraina a UE: Obszary Współpracy”. Nasi studenci dzielili się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi polskiego uczestnictwa w UE. W trakcie wizyty w Czerkasach odbywało się coroczne święto Instytutu Filologii tamtejszego uniwersytetu. 12 maja z rewizytą przyjechali do Lublina przedstawiciele Państwowego Uniwersytetu w Czerkasach.

Anna Korzeniowska

Koncert muzyki kameralnej

Przez cały rok trwają obchody 20-lecia działalności Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej na Wydziale Artystycznym. 21 kwietnia w Sali Kameralnej Instytutu Muzyki odbył się kolejny koncert, tym razem poświęcony muzyce kameralnej. Solistami byli pracownicy Zakładu: Beata Dąbrowska – flet i Dariusz Drzazga – skrzypce. Na fortepianie akompaniowała Kinga Firlej-Kubica z Akademii Muzycznej w Łodzi, Corelli Świeca i Piotr Chilimoniuk z UMCS. Podczas koncertu muzyki wykonali utwory Ch. W. Widor, P. Hindemitha, H. Wieniawskiego, A. Corellego, N. Paganiniego i L. van Beethovena.

Współpraca transgraniczna

21 kwietnia w Kolegium Licencjackim w Białej Podlaskiej toczyły się obrady przedstawicieli władz samorządowych, oświatowych i naukowych poświęcone m.in. współpracy transgranicznej ze Wschodem, a w szczególności z Białorusią. Na odbywającym się spotkaniu pojawili się m.in. Starosta Powiatu Białskiego Tadeusz Łazowski, Starosta Powiatu Włodawskiego Janusz Adam Kloc, Prodziekan Wydziału Humanistycznego prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz, Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej prof. Feliks Czyżewski, Dyrektor Kolegium Licencjackiego w Białej Podlaskiej Tadeusz Pawelec, Lubelski Wicekurator Oświaty Henryk Bogdan Wagner, zastępca dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie Marek Sikora oraz pracownicy Instytutu Filologii Słowiańskiej. Przedstawiciele środowisk naukowych wysoko ocenili dotychczasową współpracę z samorządami powiatów bialskiego i włodawskiego. O tym, jak ważną rolę w rozwijaniu współpracy z naszymi sąsiadami zza wschodniej granicy odgrywa młodzież akademicka, dyskutowano w kontekście kształcenia i oferty dydak-

tycznej, proponowanej przez Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej. W ramach specjalności sławistyka placówka kształci studentów w zakresie pięciu języków słowiańskich, przygotowując absolwentów do pracy w takich zawodach, jak tłumacz, redaktor, pracownik biura podróży itp. Na studiach sławistycznych studenci poznają nie tylko język rosyjski, mający status języka kongresowego, ale także (zależnie od profilu) język białoruski, bułgarski, czeski czy ukraiński. Ten ostatni język już niebawem będzie jednym z przedmiotów, jakie uczniowie szkół średnich będą mogli zdawać na egzaminie maturalnym.

Uczestnicy obrad omówili rolę i zasady realizowanej w naszym regionie międzynarodowej wymiany młodzieży studenckiej i szkolnej. Omówiono też wspólne przedsięwzięcia środowisk akademickich i samorządowych, organizowane przez UMCS, gminę Wisznice, gminę Wola Uhruska, powiat włodawski i powiat bialski.

A. Dudek

II Konkurs Sławistyczny w Białej Podlaskiej

Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS w Lublinie, Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej, Koło Naukowe Sławistów przy Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej i Podlaska Fundacja Wspierania Talentów w Białej Podlaskiej po raz drugi zorganizowały Konkurs Sławistyczny skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Dzięki patronatowi m.in. Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Grabczuka i Lubelskiego Kuratora Oświaty Krzysztofa Babisza – do konkursu przystąpili uczniowie z całego województwa lubelskiego.

Celem II Konkursu Sławistycznego była popularyzacja wiedzy o krajach słowiańskich, przybliżenie uczniom zarówno wspólnego dziedzictwa kulturowego Słowiańszczyzny, jak też specyfiki, odmienności i różnorodności kultury, tradycji, obyczajowo-

ści poszczególnych państw słowiańskich. Konkurs wpisuje się również w cykl przedsięwzięć popularnonaukowych, podejmowanych przez Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS, otwierając możliwość promocji studiów slawistycznych wśród uczniów szkół średnich.

21 kwietnia w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej odbył się finał II Konkursu Slawistycznego. W uroczystości uczestniczyli m.in. konsul Białorusi Władimir Ananicz, Starosta Powiatu Bialskiego Tadeusz Łazowski, Starosta Powiatu Włodawskiego Janusz Adam Kloc, prodziekan Wydziału Humanistycznego UMCS prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz, Lubelski Wicekurator Oświaty Henryk Bogdan Wagner, zastępca dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie Marek Sikora, pracownicy Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS. Komisja Konkursowa w składzie: dr Agnieszka Dudek-Szumigaj – przewodnicząca, dr Teresa Giedz-Topolewska, dr Nata-

lia Rusiecka, dr Agata Mokrzycka, mgr Tomasz Typowski wysłuchała 15 prezentacji. Prezentacje finałowe podejmowały problematykę z zakresu kultury rosyjskiej, białoruskiej, bułgarskiej i ukraińskiej, w większości poświęcone były obywatelstwa dorocznej i rodzinnej. Zwycięska prezentacja, przygotowana przez Rafała Grochowskiego ucznia Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Adama Mickiewicza w Białej Podlaskiej podejmowała zagadnienie śmierci i pogrzebu w rosyjskiej tradycji prawosławnej. Zwycięzcy gorąco gratulujemy. Gratulujemy pozostałym laureatom, osobom wyróżnionym i wszystkim uczestnikom finału II Konkursu Slawistycznego.

Po zakończeniu konkursu prof. Petar Sotirov z Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS poprowadził wykład „Los języków słowiańskich w dobie globalizacji”. Uczestnicy obejrzeli przedstawienie „Teatr Pietruszki” przygotowane przez Koło Naukowe Rusycystów pod kierunkiem dr Aliny Orłowskiej.

Gorące podziękowania składamy na ręce sponsorów naszego przedsięwzięcia. Nagrody książkowe na etapie drugim ufundowali: Zarząd Powiatu Biała Podlaska, Zarząd Powiatu Włodawskiego, Zarząd Powiatu Świdnickiego, Wójt Gminy Wisznice. Na etapie finałowym wsparli nas: Marszałek Województwa Lubelskiego, Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS, Lubelskie Kuratorium Oświaty oraz Podlaska Fundacja Wspierania Talentów. Szczególne słowa podziękowania kierujemy do nauczycieli sprawujących opiekę merytoryczną nad uczestnikami konkursu.

Agnieszka Dudek-Szumigaj

SPOTKANIE Z MINISTREM SKARBU PAŃSTWA

26 kwietnia Uniwersytet gościł Ministra Skarbu Państwa Aleksandra Grada, Andrzeja Klesyka – prezesa PZU S.A. (łączył się z uczestnikami spotkania drogą satelitarną), Ludwika Sobolewskiego – prezesa GPW oraz naukowców i studentów zainteresowanych tematem „Prywatyzacja dla każdego”. Spotkanie otworzył dr Mariusz Kicia wykładem na temat inwestowania na giełdzie. Następnie minister Grad przedstawił program powszechnej prywatyzacji. Ukazało to zagadnienie na przykładzie trwającej prywatyzacji PZU. Minister zwrócił uwagę na ważność akcjonariatu obywatelskiego i możliwości, jakie daje mu prywatyzacja. Prezes Klesyk zaznaczył, że PZU jest najważniejszym ubezpieczycielem pomiędzy Moskwą a Berlinem. (mm)

W spotkaniu z Ministrem Skarbu Państwa uczestniczyli nie tylko studenci, ale i nauczyciele akademicki

Fot. Monika Świeżalska

STUDENCI NA TROPACH KOROWAJA

Fot. Joanna Szadura

Studentki z SKN Filologów w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej wraz z opiekunem dr Martą Nowosad-Bakalarczyk

Na przełomie kwietnia i maja członkowie Studenckiego Koła Naukowego Filologów działającego przy Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej oraz zacy Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów z Lublina wspólnie zorganizowali trzydniowy obóz na Podlasiu.

Towarzyszyli im wykładowcy: dr Marta Nowosad-Bakalarczyk, dr Monika Gabrys i dr Joanna Szadura. W trakcie obozu dojechała również redaktor z Radia Lublin – pani Monika Hemperek. Wszystkich uczestników połączył wspólny cel – pragnęli poznać historię związaną z korowajem, poszerzyć wiedzę o regionie oraz nacieszyć wzrok pięknym krajobrazem.

30 kwietnia wycieczkowicze odwiedzili Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie i Janów Podlaski, który jest związany z oświeceniowym twórcą – Adamem Naruszewiczem. Na koniec objazdu młodzież odwiedziła Świę-

tą Górę Grabarkę, serce prawosławia w Polsce.

W drugi dzień pobytu studenci wzięli udział w corocznym Festiwalu Korowaja – „Korowaj Mielnicki 2010”. Korowaj jest rodzajem tradycyjnego, obrzędowego pieczywa, najczęściej weselnego. Pełnił funkcję wróżby na przyszłe życie młodej pary. Jego miejsce współcześnie zastąpił tort podawany na weselach.

W niedzielę, podczas ostatniego dnia pobytu, badacze z samego rana wyruszyli do Wilanowej, aby odwiedzić panią Marię Szyszko, która zgodziła się, wspólnie z członkami kół naukowych, upiec korowaja.

W drodze powrotnej grupa wstąpiła do Serpelic, aby jeszcze przez chwilę skorzystać z nadbużańskiego klimatu oraz zwiedzić Kalwarię Podlaską. W godzinach popołudniowych wszyscy zadowoleni i bogatsi o nowe doświadczenia powrócili do swoich domów.

Agata Popławska

Studenci UMCS w zarządzie ESN Polska

Podczas ogólnopolskiego spotkania stowarzyszenia ESN Polska – National Platform w Krakowie, które odbyło się od 23–25 kwietnia, wybrano nowy zarząd organizacji. Dwóch studentów UMCS zostało wybranych na członków zarządu: Piotr Sosnowski, student IV roku prawa oraz Piotr Grudniewski, student III roku administracji. Od lipca Piotr Sosnowski będzie sprawował funkcję członka Zarządu ds. Promocji, natomiast Piotr Sosnowski – członka Zarządu ds. Organizacji. Ponadto student UMCS, Piotr Łukasik, został członkiem Komisji Rewizyjnej Zarządu. Warto przypomnieć, że w lipcu kadencję przewodniczącego Stowarzyszenia ESN Polska zakończy Piotr Jagusiak, student V roku prawa na Wydziale Prawa i Administracji naszego Uniwersytetu.

✂

Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna

Dwa dni, 22 i 23 kwietnia, trwały w Łodzi posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej. Przedstawicielem UMCS był prorektor Stanisław Chibowski. W pierwszym dniu odbyła się konferencja „Kształcenie nauczycieli i przygotowanie uczniów do studiów wyższych”, a po niej spotkanie z rektorem Uniwersytetu Łódzkiego, profesorem Włodzimierzem Nykiem.

Kolejny dzień posiedzenia poświęcony był obradom Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej. Podczas spotkania zatwierdzono standardy kierunków: filologia angielska, psychologia, fizyka, socjologia oraz teologia. Powołano również zespół oceniający chemię na Uniwersytecie Śląskim.

Wizyta Ambasadora Republiki Białorusi

28 kwietnia Wydział Humanistyczny odwiedził Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Republiki Białorusi, prof. dr hab. nauk fizycznych

Viktar Gaisenak. Podczas wizyty towarzyszył mu konsul Republiki Białoruś w Białej Podlaskiej Władimir Ananicz. W trakcie spotkania w Instytucie Filologii Słowiańskiej poruszono wiele kwestii: możliwości, ale i problemy współpracy między ośrodkami akademickimi Białorusi a lubelskim środowiskiem humanistycznym, perspektywy rozwoju białorutenistyki na UMCS oraz możliwości wsparcia ze strony Ambasady. Rozmawiano również o ułatwieniach wizowych przy wyjazdach naukowych na konferencje. Ambasador obiecał szczególne zainteresowanie tymi problemami, zwracając uwagę na miejsce i predyspozycje Lublina oraz naszej Uczelni do takiej współpracy. Podczas spotkania ze studentami i pracownikami Wydziału Humanistycznego i Wydziału Politologii prof. Gaisenak przedstawił wykład o drodze narodu białoruskiego do własnego państwa. Jednak najwięcej uwagi poświęcił współczesnej Białorusi, jej problemom politycznym i ekonomicznym, a także edukacji, w tym szkolnictwa wyższego.

Fot. z archiwum nagrodzonych

Finałiści Polskiego Konkursu Reklamy 2010

STUDENCI GRAFIKI UMCS NAJLEPSI

Aleksandra Wyłupek i Karol Pomykała, studenci V roku grafiki na Wydziale Artystycznym UMCS otrzymali główną nagrodę w kategorii Creative Students PRINT w pierwszym Polskim Konkursie Reklamy 2010. Konkurs był zorganizowany przez Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR oraz Klub Twórców Reklamy. Gala finałowa konkursu odbyła się w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. Nagrodą w konkursie były m.in. staże w wybranych przez laureatów firmach reklamowych.

Z PRAC SENATU – 28 KWIETNIA

28 kwietnia odbyło się posiedzenie Senatu. Na wstępie uczczono chwilą ciszy pamięć ofiar katastrofy samolotu prezydenckiego TU-154 w Smoleńsku. Rektor wymienił kondolencje, które zostały przekazane na jego ręce z zagranicznych uniwersytetów.

W trakcie kwietniowego posiedzenia Senat przyjął Uchwałę w sprawie zmiany regulaminu studiów UMCS, Uchwałę w sprawie zmiany regulaminu studiów doktoranckich, Uchwałę w sprawie rekrutacji na studia doktoranckie w ramach Europejskiego Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów, Uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowej przy ul. Langiewicza 3 w Lublinie

oraz Uchwałę w sprawie inwestycji „Infomartyzacja Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (etap II)”.

Ponadto przyjęto także przedstawione przez prof. dr. hab. Ryszarda Dębickiego, prorektora ds. badań naukowych i współpracy międzynarodowej, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć naukowo-badawczych w 2009 roku.

Senat pozytywnie odniósł się do wniosków Rad Wydziałów: Biologii i Nauk o Ziemi – w sprawie przedłużenia mianowania dr. hab. Bernarda Stańca, prof. nadzw. na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony; Ekonomicznego – w sprawie przedłużenia mianowania dr. hab. Henryka Ronka, prof. nadzw. na stanowisko profe-

sora nadzwyczajnego na czas nieokreślony; Filozofii i Socjologii – w sprawie mianowania prof. dr. hab. Lesława Hostyńskiego na stanowisko profesora zwyczajnego oraz Politologii – w sprawie przedłużenia mianowania dr. hab. Marii Marczewskiej-Rytko, prof. nadzw. na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony.

Na zakończenie przedstawiono wyniki wyborów uzupełniających do Senatu w grupie nauczycieli akademickich z tytułem naukowym i stopniem doktora habilitowanego Wydziałowej Komisji Wyborczej Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. Przedstawicielem Wydziału wybrano prof. dr. hab. Mieczysława Budzyńskiego.

Paweł Kucharski

XIV Forum Sztuki Współczesnej im. Witolda Lutosławskiego

UMCS z Filharmonią im. H. Wieniawskiego zorganizował XIV Forum Sztuki Współczesnej im. Witolda Lutosławskiego. 26 kwietnia w sali koncertowej Filharmonii odbył się koncert specjalny z okazji nadania tytułu Honorowego Obywatela Lublina Andrzejowi Nikodemowiczowi. Kompozycje profesora wykonała Katarzyna Duda (skrzypce) i Agnieszka Schulz-Brzyska (fortepian). W trakcie koncertu uczestnicy mieli okazję zapoznać się z życiem i twórczością prof. Andrzeja Nikodemowicza, oglądając projekcję filmu poświęconego jego osobie.

Tego samego dnia w sali kameralnej Instytutu Muzyki WA Jan Bokszczanin wygłosił wykład „Technika cantus prius factus w twórczości or-

ganowej Mariana Sawy”. 27 kwietnia w sali koncertowej Filharmonii odbył się koncert z okazji piątej rocznicy śmierci Mariana Sawy. Jego utwory wykonali: Jan Bokszczanin (organy), Paweł Gusnar (saksofon), Gabriela Klauza (organy), Dominik Augustowski (kotły), Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego i Zespół Wokalny Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS pod dyrekcją Beaty Dąbrowskiej. 29 kwietnia w Filharmonii odbyła się „Estrada Młodych”. Podczas koncertu muzyki współczesnej w wykonaniu uczniów szkół muzycznych, chórów programu „Śpiewająca Polska” oraz orkiestry symfonicznej szkoły muzycznej I i II stopnia pod dyrekcją Lucjana Jaworskiego można było obejrzeć wystawę grafiki Anny Perłowskiej-Weiser i Alicji Snoch-Pawłowskiej.

List intencyjny o współpracy: UMCS i Uniwersytet Prawa w Kijowie

23 kwietnia rektor Andrzej Dąbrowski gościł w swoim gabinecie prof. dr. Jurija Boszyckiego, rektora kijowskiego Uniwersytetu Prawa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. W spotkaniu uczestniczył również kanclerz EKPiUU, dr Aleksy Kucy. Podczas rozmowy rektorów doszło do podpisania listu intencyjnego o współpracy między lubelskim a kijowskim uniwersytetem.

Uniwersytet Prawa przy Narodowej Akademii Nauk Ukrainy jest uczelnią prywatną, współpracującą już m.in. z Katolickim Uniwersyteciem Lubelskim i Europejską Wyższą Szkołą Prawa i Administracji.

Spotkanie biostatystyków w Montpellier 2010

Dr Anna Wolińska-Welcz, adiunkt z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS, otrzymała nagrodę Conference Award for Scientists, przyznaną przez International Society for Clinical Biostatistics (ISCB) wraz z zaproszeniem do udziału w XXXI ISCB Meeting, które odbędzie się 29 sierpnia – 2 września w Montpellier we Francji. W trakcie spotkania zaprezentuje pracę „Grade Exploration of Clinical Data with Reference to Monotone Dependence”, przedstawiającą nowe metody rozwijanej przez zespół polskich statystyków ważnej gałęzi gradacyjnej analizy danych wielowymiarowych, zastosowane do oryginalnych danych klinicznych.

Dr Anna Wolińska-Welcz

Fot. z archiwum A. Wolińskiej-Welcz

SEMINARIUM Z PRACODAWCĄ DLA STUDENTÓW FIZYKI

14 maja w auli Instytutu Fizyki odbyło się seminarium z pracodawcą dla wszystkich zainteresowanych studentów fizyki. Podczas spotkania dr Cezary Nalewajko z Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej wygłosił wykład pt. „Nowoczesna radioterapia – prezentacja Zakładu Fizyki Medycznej Centrum Onkologii Ziemi Lu-

belskiej”. Seminaria z pracodawcami mają ułatwić studentom rozpoczęcie kariery zawodowej i odbywają się w ramach projektu „Kształcenie na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki wobec wyzwań współczesnego rynku pracy” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

KSZTAŁCENIE NA WYDZIALE MFii
wobec wyzwań współczesnego rynku pracy

Wystawa w Kazimierskim Kolegium

W piątkowy wieczór 30 kwietnia odbył się wernisaż IV Wystawy Majowej. Z megafonowym wsparciem studenci kolejny raz pokazali publiczności swoje prace. Można je było podziwiać do 3 maja w siedzibie Kolegium Sztuk Pięknych. Wśród prac znalazły się zarówno tradycyjne obrazy czy grafiki, jak i prace multimedialne. Wśród tradycyjnych znalazły się dzieła wykonane ołówkiem, węglem, lawowanymi, pastelami oraz malowane farbami olejnymi lub akrylowymi, a także linoryty i monotypy. Celem weekendowej wystawy studenckiej było przedstawienie indywidualnych sposobów patrzenia na sztukę. Więcej o wystawach Kolegium Sztuk Pięknych napiszemy w następnym numerze.

Zbigniew Bagiński

Miasto w dialogu z cyberkulturą

Nadal prowadzone są otwarte wykłady i seminaria poświęcone lokalnym kontekstom oraz wyzwaniom technologii cyfrowych i społeczeństwa informacyjnego „CyberLublin. Miasto w dialogu z cyberkulturą.” 4 maja w sali Rady Wydziału Wydziału Polilogii odbyło się spotkanie z redaktorem Edwinem Bendykem, który wygłosił wykład „Ludzie, kamienie, bity. Lublin – miasto przyszłości”. Wykład miał na celu skierować uwagę na potencjał Lublina przez pryzmat ewolucji w domenie technologii cyfrowych oraz nowych jakości społecznych i gospodarczych. Cyklem spotkań kieruje dr Piotr Celiński.

Stereotypy wokół nas

Trzy koła naukowe: Pedagogów Specjalnych, Etnolingwistów i Studentów Socjologii, zorganizowały ogólnopolską interdyscyplinarną studencko-doktorancką konferencję „Stereotypy – walka z wiatrakami?”. Odbywające się 6 i 7 maja spotkanie miało miejsce na Wydziale Pedagogiki i Psychologii

WIECZÓR LITERACKI

Kolejne spotkanie w ramach „Wieczorów Literackich” odbyło się 13 maja. W majowej edycji wieczornych spotkań gościem był Tomasz Łubieński – eseista, dramaturg, prozaik, poeta, tłumacz literatury pięknej, jeden z założycieli wychodzącego poza cenzurę czasopisma „Res Publica”. Spotkanie miłośników literatury odbyło się w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców, a poprowadziła je dr Anna Nasalska.

Tomasz Łubieński

UMCS przy ul. Narutowicza. Tematyką dominującą były stereotypy funkcjonujące w społeczeństwie. Zaproszeni goście, młodzi badacze stereotypów reprezentowali ośrodki naukowe w Lublinie, Rzeszowie, Krakowie, Siedlcach, Bydgoszczy, Szczecinie i Gdańsku. Wystąpienia inauguracyjne wygłosili pracownicy UMCS i zasłużeni badacze tego zagadnienia: pedagog – prof. dr hab. Maria Chodkowska, językoznawca – prof. dr hab. Jerzy Bartmiński i socjolog – dr Elżbieta Czapka. Honorowym patronatem konferencji objął prorektor Stanisław Michałowski.

W obliczu zagrożenia

Od początku swojego istnienia homo sapiens spotyka się z wieloma zagrożeniami: strachem, chorobą, nieczystymi siłami, wojnami i tym, co kończy jego żywot – śmiercią. To właśnie te zagrożenia w dużym stopniu wpłynęły na postrzeganie świata przez człowieka, dając mu poczucie zachwiania między życiem a śmiercią. Tym zagadnieniom była poświęcona Interdyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa „Między życiem a śmiercią. Człowiek w obliczu zagrożenia”. Jej organizacją zajęły

się koła studenckie naszej Uczelni: Naukowe Studentów Archeologii oraz Historii Krajów Europy Wschodniej. Obrady odbyły się 7 maja w Sali Obrad Rady Wydziału Humanistycznego.

Świat komiksów w „Chatce Żaka”

Lubelskie Stowarzyszenie Fantastyki „Cytadela Syriusza” oraz Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” były organizatorami II Lubelskich Spotkań z Komiksem. W tym roku impreza potrwała dwa dni od 8 do 9 maja. W programie znalazły się m.in. prelekcje, spotkania z autorami, warsztaty rysunkowe, wernisaż prac oraz bitwy komiksowe. Zarówno najmłodszy wielbiciel komiksów, jak i też ci nieco starsi mogli spróbować swoich sił w konkursach tematycznych wiedzy o komiksie czy też w konkursie rysunkowym. Podczas imprezy odbyła się premiera nowego numeru kwartalnika kultury komiksowej „Ziniol”, a także wernisaż i wystawa prac Daniela Grzeszkiewicza, Przemysława Surmy, Marcina Surmy, Piotra Szreniawskiego i Marcina Rusteckiego. Projekt zrealizowano przy pomocy finansowej Miasta Lublin.

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Wśród nielicznych koncertów, jakie odbyły się podczas żałoby narodowej, należy wspomnieć o koncercie w ramach XVI Festiwalu „Muzyka i Plastyka – Tempus Paschale” zorganizowanym przez dr. Stefana Müncha 17 kwietnia w Bazylice oo. Dominikanów. W programie znalazły się dwie kantaty zapomnianego kompozytora niemieckiego baroku Georga Antona Bendy: „Gott ist die Liebe” i „Man singet mit Freuden”, a także „Dixit Dominus” Georga Friedricha Händla do słów psalmu 110.

Wykonawcami koncertu byli soliści: Jolanta Kowalska – sopran, Anna Wodyńska – sopran, dr Piotr Olech – kontratenor, Zygmunt Magiera – tenor, Jacek Ozimkowski – bas. Wystąpiły także chóry: Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej i Kameralny Chór „Kantorei Sankt Barbara” z Krakowa oraz orkiestra Festiwalu „Tempus Paschale”, partię basso continuo realizowała Jolanta Münch, dyrygowali Wiesław Delimat i prof. Elżbieta Krzemińska. Ze względu na czas żałoby prowadzący koncert dr S. Münch poprosił publiczność o powstrzymanie się od aplauzu po wysłuchaniu utworów. Unoszące się w murach bazyliki monumentalne dźwięki, a nade wszystko słowa psalmu, były hołdem złożonym ofiarom smoleńskiej tragedii.

28 i 29 kwietnia w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego gościł profesor Stanislav Bohadlo z Uniwersytetu Hradec Kralove

(Czechy). Profesor Bohadlo jest badaczem kultury i twórczości muzycznej XVIII wieku. Szczególne miejsce w jego działalności badawczej zajmuje czeska tradycja operowa. Jest także koncertującym gitarzystą oraz organizatorem życia muzycznego. Ponadto pełni funkcję dyrektora festiwalu teatru, opery i sztuki barokowej Theatrum Kuks. W ramach programu Erasmus wygłosił trzy wykłady dotyczące historii muzyki czeskiej: „Muzyka w zakonie franciszkanów między Pragą a Wrocławiem. Bohuslav Matej Cernohorsky (1684–1742)”, „Muzyka i opera włoska w barokowym centrum Kuks pod mecenatem hrabiego von Sporcka (1662–1738)”, „Josef Myslivecek (1737–1781), zwany »il Boemo« – kompozytor europejski”.

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 21 kwietnia nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr. Mateuszowi Koselskiemu z Zakładu Biofizyki Instytutu Biologii. Temat rozprawy brzmiał „Charakterystyka zmian potencjału błonowego komórek game-tofitu *Physcomitrella patens*”.

Promotorem była dr hab. Halina Dziubińska, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami: prof. dr hab. Waldemar Karcz z Katedry Fizjologii Roślin UŚ w Katowicach oraz prof. dr hab. Wiesław Gruszecki z Instytutu Fizyki UMCS.

Konkurs biochemiczny dla szkół ponadgimnazjalnych

26 marca w III Liceum Ogólnokształcącym im. Unii Lubelskiej w Lublinie odbyła się I edycja konkursu biochemicznego. Organizatorem konkursu było III LO w Lublinie. Patronat merytoryczny nad konkursem objął Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UMCS, a patronat honorowy – Polskie Towarzystwo Biochemiczne.

Konkurs spotkał się z ogromnym zainteresowaniem nauczycieli i uczniów. Uczestniczyło w nim 12 szkół ponadgimnazjalnych z województwa lubelskiego (I LO, III LO, V LO, IX LO oraz XXI LO w Lublinie, I LO w Chełmie, I LO i III LO w Puławach, I LO w Radzynie Podlaskim, I LO w Świdniku, I LO i II LO w Zamościu). W przerwie poprzedzającej ogłoszenie wyników uczestnicy mieli możliwość wysłuchania wykładu dr hab. Anny Jarosz-Wilkołazkiej „Od grzybni do... kłębka – możliwość wykorzystania barwników grzybowych”.

Radę Naukową Konkursu tworzyli: prof. dr hab. Teresa Jakubowicz – kierownik Zakładu Immunologii Bezkręgowców, dr hab. Krzysztof Grzywnowicz – profesor nadzw. w Zakładzie Biochemii oraz dr hab. Anna Jarosz-Wilkołazka – adiunkt w Zakładzie Biochemii.

W prezydium komisji oceniającej znaleźli się: dr hab. Krzysztof Grzywnowicz – prof. UMCS, dr hab. Anna Jarosz-Wilkołazka, którzy na podstawie uzyskanych wyników uczniów wyłonili laureatów: I miejsce – Krzysztof Grzechnik z I LO w Lublinie, II miejsce – Ewelina Rybak z I LO w Puławach, III miejsce – Maciej Mrowiec z I LO w Puławach, I wyróżnienie – Anna Pastucha z III LO

w Lublinie, II wyróżnienie – Joanna Krupka z I LO w Puławach, III wyróżnienie – Sara Janowska z I LO w Puławach, IV wyróżnienie – Anastazja Gładysz z I LO w Świdniku, V wyróżnienie – Paulina Gomółka z III LO w Lublinie.

Laureaci, którzy zajęli pierwsze trzy miejsca, otrzymali atrakcyjne nagrody książkowe o łącznej wartości ok. 1100 zł.

Fundatorami nagród byli: dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS prof. dr hab. Anna Tukien-dorf, Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Firma SIGMA-AL-DRICH oraz Lecznica dla zwierząt CHIRON WET w Lublinie.

Zwycięzcom gratulujemy, a fundatorom dziękujemy za atrakcyjne nagrody. Gorące podziękowania należą się również studentom ostatnich lat wydziału BiNoZ UMCS, którzy uczestniczyli w pracach komisji oceniającej. W przyszłym roku planowana jest kolejna edycja konkursu.

**Anna Jarosz-Wilkołazka,
Tadeusz Walczyński
(III LO w Lublinie)**

WYDZIAŁ CHEMII

14–17 kwietnia odbyło się coroczne spotkanie „European Chemistry Thematic Network” w Montpellier we Francji. Udział w nim wzięli: dr hab. Janusz Ryczkowski, prof. nadzw. UMCS, mgr Witold Zawadzki z Zakładu Technologii Chemicznej, dr Katarzyna Tyszczyk z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej oraz dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej.

Dr hab. Jolanta Narkiewicz-Michalek z Zakładu Chemii Teoretycz-

nej oraz dr hab. Zofia Rzączyńska, prof. nadzw. UMCS z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej wyjechały na Białoruś do Brześcia na Brzeski Państwowy Uniwersytet Techniczny w celu uzgodnienia warunków współpracy w ramach projektu „Cross Border Cooperation Programme Pl-By-Ua” i udział w konferencji naukowej. Wyjazd miał miejsce 21–24 kwietnia.

W ramach stażu naukowego mgr Magdalena Piekarz, doktorantka w Zakładzie Radiochemii i Chemii Koloidów UMCS przebywała od 11 do 18 kwietnia w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej w Rosji.

22–30 kwietnia gościem Wydziału Chemii był dr Bohdan Belan z Uniwersytetu Iwana Franko ze Lwowa na Ukrainie. Przyjechał na zaproszenie dr hab. Zofii Rzączyńskiej, prof. nadzw. UMCS z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej.

18–22 kwietnia na Wydziale Chemii gościł prof. Andrey Milchev z Institute of Physical Chemistry Bulgarian Academy of Science w Sofii. Przyjechał na zaproszenie prof. Andrzeja Patrykiewicza z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych. Celem wizyty była współpraca naukowa.

7–11 kwietnia grupa jedenastu studentów, członków Studenckiego Koła Naukowego Chemików „Alkahest”, wzięła udział w Wiosennym Zjeździe Sekcji Studenckiej Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Zjazd odbył się w Sokolcu w Górach Sowich. Prezentacje ustne wygłosiło sześciu uczestników, w tym dwu w języku angielskim. Również 6 posterów wzbudziło duże zainteresowanie zebranych.

13 kwietnia rozstrzygnięto konkurs o stypendium w ramach projektu „Stypendia naukowe dla doktorantów” ogłoszony przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskie-

go. Czterech członków Studenckiego Koła Naukowego Chemików „Alkahest”: Tomasz Warzocha (2 miejsce w rankingu), Małgorzata Gil, Magdalena Greluk oraz Adam Chomiczki zostało stypendystami.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Wykład prof. Stanisława Gomułki

20 kwietnia bieżącego roku z gościnnym wykładem na Wydziale Ekonomicznym wystąpił prof. Stanisław Gomułka (polski ekonomista, w 2008r. podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów). W wykładzie „Mechanizm i źródła wzrostu gospodarczego na świecie” poruszył kwestie dotychczasowych modeli interpretujących mechanizmy wzrostu gospodarczego oraz potrzebę poszukiwania nowych rozwiązań tego problemu. Zdaniem Profesora, obecnie istnieje potrzeba stosowania dwóch teorii wzrostu: jednej w odniesieniu do krajów o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego, które dysponują sektorami wysokich technologii, a drugiej w odniesieniu do krajów o niższym poziomie rozwoju, które są skazane na import zaawansowanych technologii. W krajach, które zaczynają rozwijać sektory technologiczne, jego tempo maleje. Należy również mieć na uwadze, że dotychczasowy szybki wzrost był w wielu krajach wynikiem eksplozji demograficznej. Spadek tempa przyrostu ludności spowoduje malejące tempo wzrostu gospodarczego. Jego motorami byli i pozostaną przedsiębiorcy i innowatorzy, zaś polityka gospodarcza w procesie stymulowania wzrostu ma znaczenie drugorzędne – powinna tworzyć dla niego warunki prawne i infrastrukturalne.

Polska gospodarka wymaga niewątpliwie ogromnego przyspieszenia technologicznego, gdyż inaczej będzie ciągle pozostawała importerem nowoczesnych rozwiązań produktowych i organizacyjnych. Wymaga to w szczególności zdecydowanego zwiększenia nakładów na naukę i wprowadzenia efektywnego systemu zarządzania tą sferą gospodarki. Wystąpienie Profesora wywołało ożywioną dyskusję wśród uczestników.

Jerzy Węclawski

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Doktoraty

27 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Natalii Kaliczak-Makowskiej. Temat pracy brzmiał „Aspects of text analysis. A cognitive linguistics perspective”. Promotorem był prof. dr hab. Henryk Kardela (UMCS), a recenzentami: prof. dr hab. Roman Kalisz (UG) i prof. dr hab. Grzegorz Kleparski (UR).

27 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Radosława Doleckiego. Temat pracy brzmiał „Artificial Life and Human Identity in 20th – Century American Science Fiction Literature and Film”. Promotorem była prof. dr hab. Irmína Wawrzyczek (UMCS), a recenzentem prof. dr hab. Marek Wilczyński (UG).

Spotkania

19 kwietnia Instytut Kulturoznawstwa UMCS, Zakład Teorii Kultury i Metodologii Nauk o Kulturze UMCS oraz portal Wiedza i Edukacja zorganizowali spotkanie z prof. Ryszardem W. Kluszczyńskim (UŁ) „Sztuka Interaktywna”, podczas którego profesor zaprezentował

najważniejsze tezy swojej ostatniej książki „Sztuka interaktywna. Od dzieła-instrumentu do interaktywnego spektaklu”. Technologie cyfrowe na zawsze zmieniły standardy widzenia i reguły reprezentacji dotąd obowiązujące. Nowe media nie tylko wyznaczyły nowy kierunek praktyk komunikacyjnych, ale włączyły w obieg sztukę, dotąd niejasno postrzeganą jako odrębne pole percepcji.

19–20 kwietnia odbyła się w Lublinie ogólnopolska konferencja naukowa „Julian Wieniawski – Klemens Szaniawski – Feliks Brodowski” zorganizowana przez Zakład Komunikacji Społecznej UMCS, Zakład Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski UMCS i Wojewódzką Bibliotekę im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

20 kwietnia Zakład Kultury i Historii Żydów UMCS (wspólnie z Działem Edukacji Kulturalnej, Centrum Kultury w Lublinie, Towarzystwem Polsko-Izraelskim w Lublinie) zorganizował spotkanie „Jaką wartość ma literatura polska w Izraelu”, w którym wzięli udział dr Karolina Famulska-Ciesielska i prof. Sławomir Jacek Żurek (KUL).

21 kwietnia w Ratuszu odbył się II Lubelski Konkurs Ortograficzny. Zwycięzca otrzymał tytuł Lubelskiego Mistrza Ortografii i nagrodę główną – Pióro Prezydenta Miasta Lublin. Patronat merytoryczny nad konkursem objęła prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska. Organizacją zajęli się mgr Jolanta Siudym i mgr Jolanta Makuch ze Szkoły Podstawowej nr 40 im. Leona Kruczkowskiego w Lublinie. Tekst dyktanda przygotowała mgr Małgorzata Potent.

22–24 kwietnia dr Monika Gabryś, dr Anna Tryksza i dr Małgorzata Medeckie (Instytut Filologii Polskiej) wzięły udział w XII Międzynarodowej Konferencji Młodych Naukowców z cyklu „Świat Słowian

w języku i kulturze”, która odbyła się w Pobierowie. Podczas konferencji wysłuchano referatów: dr Moniki Gabryś „...jak smuga kultury i krwi, co tym olbrzymim pasem ziemi przepływa» – frontowe wrażenia Czesława Jankowskiego (»Tygodnik Ilustrowany« 1916)”, dr Anny Trykszy „Wiersze ze śmieci. O strategii banału w poezji polskiej po 1989 roku”, dr Małgorzaty Medeckiej „Profesorska powieść popularna. Lektury nadobowiązkowe Borysa Akunina”.

27 kwietnia w Zespole Szkół nr 5 w Lublinie odbyła się lekcja otwarta języka ukraińskiego. W spotkaniu udział wzięli Krzysztof Stanowski – podsekretarz stanu w MEN, Serhij Dyryza – wicekonsul Ukrainy w Lublinie, Henryk Bogdan Wagner – Lubelski Wicekurator Oświaty, pracownicy ZFU oraz studenci filologii ukraińskiej. Lekcja otwarta wpisywała się w program corocznego święta szkoły, połączonego z prezentacją walorów turystycznych i kulturowych państw europejskich – w tym roku była to Ukraina. Autorką scenariusza była prof. L. Frolak, w przygotowaniu uczestniczyli też młodszy pracownicy Zakładu i studenci, a lekcję poprowadzili dr A. Choma i dr M. Jastrzębski. Spotkanie miało na celu zapoznanie z językiem i kulturą ukraińską.

W kwietniu odbyła się druga edycja międzypowiatowego konkursu „Polonista Roku” organizowanego przez Szkołę Podstawową nr 2 w Białej Podlaskiej. UMCS objął patronat nad konkursem, a nadzór merytoryczny sprawowała dr Dorota Piekarczyk. 30 kwietnia odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu.

Wyjazdy

9–10 kwietnia dr Marta Wójcicka i dr Mariola Tymochowicz wzięły udział w Ogólnopolskim Seminarium „Dziedzictwo kulturowe Warmii i Mazur” dla nauczycieli szkół muzycznych prowadzących

przedmiot polski folklor muzyczny w Olsztynie. Podczas seminarium przedstawiły program specjalizacji folklorystycznej, realizowanej od 9 lat na UMCS oraz perspektywy kształcenia folklorystów na poziomie uniwersyteckim.

Profesor dr Petar Sotirov uczestniczył w Międzynarodowej Konferencji Socjolingwistycznej „Język i doświadczenie socjalne”, która odbyła się w Sofii 10–11 kwietnia z okazji jubileuszu 70-lecia akademika Mihaila Videnova. Prof. Sotirov wystąpił z referatem „Język ojczysty a doświadczenie socjalne za granicą”.

12–25 kwietnia mgr Małgorzata Ułanek z Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej XX-XXI wieku przebywała na stażu naukowym w Instytucie Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Opiekunem naukowym była prof. dr hab. Anna Majmieskułow. Celem stażu były konsultacje naukowe, związane z tematem przygotowywanej rozprawy doktorskiej – „Proza Borysa Pasternaka: Eros – aksjologia – poetyka”.

13 kwietnia dr hab. Marek Kwapiński na zaproszenie Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli wygłosił w Radomiu wykład zatytułowany „Muzyczność poezji. Muzyka w poezji”.

15–17 kwietnia prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska wzięła udział w II Ogólnopolskiej konferencji naukowej „Gender – Queer – Edukacja. W stronę praktyki” organizowanej przez Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Podczas konferencji wygłosiła referat na temat: „Instrukcja obsługi, czyli o kreowaniu wizerunku kobiety w czasopiśmie CKM”.

15–17 kwietnia dr hab. Dariusz Chemperek uczestniczył w polsko-

niemieckiej konferencji „Obraz Rosji w literaturze polskiej”, na której wygłosił referat „Państwo Moskiewskie i jego mieszkańcy w literaturze XVII wieku. Panorama.”

16 kwietnia prof. L. Frolak uczestniczyła w posiedzeniu specjalnym Rady Naukowej Uniwersytetu w Doniecku, podczas którego odbyła się obrona rozprawy doktorskiej „Period u strukturi tekstu (na materialu tekstiw ukrajinśkoji prozy XIX-XX st.) przygotowanej pod kierownictwem naukowym prof. L. Frolak.

Prof. dr hab. Jerzy Durczak uczestniczył w konferencji „European Association for American Studies” w Dublinie, gdzie wygłosił referat pt. „The Shrinking World of Growing Up: From Claude Brown to Junot Diaz”.

16 kwietnia prof. dr Petar Sotirov i dr Mariola Mostowska uczestniczyli w spotkaniu z Lubelskim Kuratorem Oświaty oraz dyrektorami szkół objętych patronatem przez UMCS. Prof. Sotirov przedstawił współpracę IFS z uczelniami z Bułgarii, Czech, Litwy i Estonii oraz wymianę studencką w ramach programu Erasmus.

Prof. dr hab. Henryk Kardela wziął udział w konferencji „PASE 2010” w Kaliszu i wygłosił referat zatytułowany „The Psychological Reality of Grammar: A Cognitive Linguistics Perspective”. Konferencja odbyła się 19 – 21 kwietnia. W spotkaniu wzięli udział również pracownicy i doktoranci Instytutu Anglistyki. Wygłosili swoje referaty: prof. dr hab. Aleksandra Kędzierska – „Rejoiced beyond bounds. Scrooge's progress towards Christmas”, dr Adam Głaz – „Not all a's are (created) equal: The English indefinite article”, dr Urszula Terentowicz-Fotyga – „On Culture as/and Ideology or on the Advantages of Being an Outsider”, mgr Daria Bębeniec – „On the interplay betwe-

en prepositional categories. A case of Polish do and od”, mgr Hubert Kowalewski – „One blend to rule them all. Can linguistic and non-linguistic signs be analyzed in the same way?” i mgr Konrad Żyśko – „Alice's Adventures in Equivalence: cognitive poetics and pun translation”.

Prof. dr hab. Anna Pajdzińska zasiadała w jury ogólnopolskiej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (III stopień), która organizowana jest przez Komitet Główny pod przewodnictwem prof. dr hab. Teresy Kostkiewiczowej. Zawody ustne XL OLJP miały miejsce 20 kwietnia w Warszawie.

22 kwietnia dr hab. Jerzy Libera z Instytutu Archeologii uczestniczył w posiedzeniu Komisji Schyłku Neolitu i Początków Epoki Brązu Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, prezentując „Zarys programu „Atlas insygniów litycznych” pogranicza Wschodu i Zachodu Europy.”

23 kwietnia dr Jolanta Nogaj-Chachaj z Instytutu Archeologii uczestniczyła w posiedzeniu Komisji Antropologii Pradziejów i Średniowiecza Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, poświęconym metodom w archeologii, z referatem „Środowisko naturalne, przyrodnicze, antropogeniczne, ekosystem, krajobraz kulturowy”.

23–24 kwietnia prof. dr Michael Erdrich z Instytutu Archeologii uczestniczył w konferencji zorganizowanej w Lohne w Niemczech „Römer in Nordwestdeutschland. Die Mittelgebirge und ihr Vorland als Aktionsraum der römischen Einflussnahme. Kolloquium zu Forschungsstand und Perspektiven”, prezentując wystąpienie „Anmerkungen zu Marc Aurel”.

23–24 kwietnia dr hab. Jerzy Kutnik i mgr Edyta Frelik wzięli udział w międzynarodowej konferencji „Transatlantic Decadence in Art and Literature” zorganizowanej przez Centre for Studies in Literature, University of Portsmouth w Portsmouth w Wielkiej Brytanii. Przedstawili odczyt „Artistic Responses to Fin-de-Siecle Decadence in the Work of Marsden Hartley and Thomas Hart Benton”.

23–25 kwietnia w Łodzi odbyły się warsztaty translatorskie – wspólna inicjatywa bułgarystów UMCS i Uniwersytetu Łódzkiego. Warsztaty prowadzone były przez Hannę Karpińską. Wzięła w nich udział grupa dziewięciu slawistów, członków Koła Naukowego Studentów Bułgarystów UMCS oraz dr Agata Mokrzycka – współorganizator imprezy.

28 kwietnia prof. dr hab. Andrzej Radomski i dr Marta Kubiszyn wzięli udział w konferencji „Wielokulturowość w Polsce – muzyka, zwyczaj, perspektywy”. Prof. A. Radomski zaprezentował referat „Wielokulturowość: od marginesu ku centrum”, zaś dr M. Kubiszyn „Mniejszości etniczne i narodowe w Polsce po II wojnie światowej”.

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

7 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Piotra Parafiniuka „Zależny od czasu transport elektronowy w układach kropek kwantowych”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Ryszard Taranko z Instytutu Fizyki UMCS. Recenzentami byli dr hab. Tadeusz Domański, prof. nadzw. z Instytutu Fizyki UMCS i prof.

dr hab. Adam Kiejna z Instytutu Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego.

12 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Pawła Sobolewskiego „Przestrzenie funkcji analitycznych w kuli jednostkowej”. Promotorem rozprawy była dr hab. Maria Nowak, prof. nadzw. z Instytutu Matematyki UMCS. Recenzentami byli prof. dr hab. Eligiusz Złotkiewicz z Instytutu Matematyki UMCS i dr hab. Krzysztof Rudol, prof. nadzw. z Wydziału Matematyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Dr Paweł Sobolewski jest zatrudniony na stanowisku asystenta w Zakładzie Funkcji Analitycznych Instytutu Matematyki UMCS.

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

21 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Rutkowskiej. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał „Poziom poczucia kontroli u młodzieży akademickiej uprawiającej sport”. Promotorem była dr hab. Grażyna Krasowicz-Kupis, prof. nadzw., recenzentami: dr hab. Monika Guskowska, prof. nadzw. AWP w Warszawie, dr hab. Mariusz Lipowski, prof. nadzw. AWFIS w Gdańsku.

Współpraca uniwersytetów

Siedmioletnia już współpraca pomiędzy uniwersytetami w Lublinie, Francji i Luksemburgu zaowocowała po raz kolejny spotkaniem naukowców. Instytut Psychologii w dniach 26–28 kwietnia miał przyjemność gościć profesora Je-

ana-Marie Barthélémy, dr Annie Barthélémy z Uniwersytetu de Savoie we Francji oraz profesor Lony Schiltz (dyrektor Centre Research for Health) z Luksemburga. Program spotkania obfitował w interesującą problematykę i obejmował cztery wykłady o następującej tematyce: „Więzi w ujęciu psychopatologii ekspresji” zaprezentowany przez profesora Jean-Marie Barthélémy’ego, „Arteterapia w schorzeniach przewlekłych” i „Wpływ muzyki na pamięć emocjonalną” autorstwa profesor Lony Schiltz oraz „Antropologia bajki” wygłoszony przez dr Annie Barthélémy. Spotkania zgromadziły zarówno pracowników naukowych Instytutu Psychologii, jak również studentów, którzy mieli możliwość spotkania z niezwykle ciekawymi osobowościami oraz podpatrzenia sposobów i kierunków badań prowadzonych na zaprzyjaźnionych uniwersytetach. Szczególne zainteresowanie wzbudził wykład dr Annie Barthélémy, który stanowił interdyscyplinarne ujęcie zagadnienia kryzysu w życiu człowieka i możliwości wyjaśnienia jego różnorodności na podstawie bajki.

W przyszłym roku liczymy na kolejną, ósmą już wizytę i równie ciekawe wystąpienia.

**Barbara Gawda
Izabela Pietras**

WYDZIAŁ POLITOLOGII

9 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Grzegorza Gila, „Upadanie państwa w pozimnowojennym środowisku międzynarodowym”. Promotorem był dr hab. Marek Pietras, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami: prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak

z Uniwersytetu Wrocławskiego i dr hab. Andrzej Czarnocki, prof. nadzw. UMCS.

9 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Karoliny Marchlewskiej „Państwo dobrobytu w procesach integracyjnych i modernizacyjnych Unii Europejskiej”. Promotorem był dr hab. Czesław Maj z UMCS, a recenzentami: prof. dr hab. Grażyna Ulicka z Uniwersytetu Warszawskiego i dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. UMCS.

16 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Marcina Kosienkowskiego „Determinanty stabilności Naddnie-strzańskiej Republiki Mołdawskiej”. Promotorem był dr hab. Andrzej Czarnocki, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami: dr hab. Zbigniew Bieleń z Uniwersytetu Warszawskiego i dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. UMCS.

23 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Liliany Białach „Geografia polityczna województwa lubelskiego (1919–1930)”. Promotorem był prof. dr hab. Jan Jachymek z UMCS, a recenzentami: dr hab. Arkadiusz Kołodziejczyk, prof. nadzw. z Akademii Podlaskiej w Siedlcach oraz dr hab. Ewa Maj, prof. nadzw. UMCS.

Wyjazdy zagraniczne

6–13 kwietnia prof. dr hab. Iwona Hofman przebywała w Instytucie Literackim w Paryżu – archiwum „Kultury” w Maisons-Laffitte oraz w Brukseli w celu konsultacji formy książki upamiętniającej 10. rocznicę śmierci Jerzego Giedroycia. Na prośbę spadkobierców twórcy miesięcznika, prof. I. Hofman przygotowuje krytyczne opracowanie osobistego archiwum redaktora. W zbiorach tych znajdują się m.in. wypowiedzi J. Giedroycia z lat 1965–1999, wycinki z prasy światowej dotyczące autorów „Kultury”, polemiki z kon-

cepcjami politycznymi oraz materiały źródłowe do „Notatek Redaktora”. Opracowanie archiwum umożliwi przedstawienie w formie książkowej sylwetki politycznej Jerzego Giedroycia. Materiały te są po raz pierwszy poddawane analizie, a ich publikacja powinna stanowić istotne uzupełnienie wiedzy o ośrodku myśli politycznej w Maisons-Laffitte.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

19 kwietnia 2010 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Łukasza Buczkowskiego „Stwierdzanie ważności wyborów parlamentarnych i prezydenckich w polskim prawie konstytucyjnym”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Wiesław Skrzydło, zaś recenzentami: prof. dr hab. Ewa Gdulewicz z UMCS i prof. dr hab. Krzysztof Skotnicki z Uniwersytetu Łódzkiego.

10–28 kwietnia Wydział Prawa i Administracji gościł Profesora Honorowego UMCS Johna McClellan’a Marshall’a – wybitnego prawnika amerykańskiego z Dallas w Teksasie, który wygłosił cykl wykładów na temat „Ethics and the Rule of Law In American Constitutional Law” oraz brał udział w procesie pokazowym według procedury amerykańskiej. Współorganizatorem wykładu i pokazowego procesu było Międzynarodowe Bractwo Prawnicze PHI DELTA PHI.

7 i 8 kwietnia w zabytkowym pałacyku w Izbicku koła Opolą odbywała się Ogólnopolska III Opolska Konferencja Podatkowa, której patronami byli prof. dr hab. Stefan Marek Grochalski, Prorektor Uniwersytetu Opolskiego oraz Jacek

Kapica, Szef Służby Celnej Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów. Tematem przewodnim wystąpień konferencyjnych były polskie doświadczenia i perspektywy regulacji z zakresu prawa celnego i podatku akcyzowego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Uczestnicy konferencji reprezentowali środowiska uniwersyteckie, urzędników ministerialnych, przedstawicieli Służby Celnej, doradców podatkowych, adwokatów, radców prawnych, pracowników firm consultingowych oraz producentów wyrobów akcyzowych. Nasz Uniwersytet był reprezentowany przez dwóch pracowników Wydziału Prawa i Administracji: dr. Andrzeja Gorgola i dr. Piotra Sawczuka. Dr Andrzej Gorgol opracował referat o praktycznych i doktrynalnych aspektach zwolnienia z obowiązku zapłaty akcyzy oraz był moderatorem dyskusji w drugim dniu obrad. Dopełnieniem niezwykle interesujących obrad merytorycznych były występy wrocławskich artystów operetkowych.

Andrzej Gorgol

Konferencja w Iwoniczu

25–27 kwietnia w Centrum Edukacji Ekologicznej Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Służby i formacje mundurowe w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej”. UMCS podczas spotkania reprezentowali: prof. zw. dr hab. Jan Szreniawski, prof. dr hab. Janusz Niczyporuk, dr hab. Marek Stefaniuk oraz dr Piotr Szreniawski. Organizatorami konferencji były: Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wyższa Szkoła Informatyki i Administracji w Warszawie, Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie oraz Komenda Wojewódzka Żandarmerii Wojskowej w Rzeszowie. Konferencja skupiła przedstawicieli nauki z licznych ośrodków akademickich w Polsce, a także przedstawicieli służb mundurowych z Polski, Słowacji i Węgier.

Piotr Szreniawski

Tadeusz Nowacki – 97-letni pracownik Zakładu Andragogiki na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS – jest cenionym w Polsce naukowcem, twórcą pedagogiki pracy. Redakcja „Wiadomości Uniwersyteckich” spotkała się z Profesorem, aby porozmawiać o powojennej oświacie, zainteresowaniach naukowych i o ocenie działalności naukowej UMCS w dziedzinie pedagogiki.

PEDAGOGIKĘ PRACY

Jest Pan formalnie absolwentem filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim, jednak Pana wyuczony zawód to pedagog. Skąd taka rozbieżność?

Są to pomyłki związane z nazewnictwem. Na UJ przed wojną istniał Wydział Filozofii z humanistycznymi kierunkami, m.in. z pedagogiką. Zaczęłem ją studiować po otrzymaniu stypendium za wyniki na maturze, które wszędzie otwierało mi drogę, ale nie ułatwiało życia. Całość kwoty przeznaczałem na czesne. Jako stypendysta nie mogłem pracować, ale żyłem skromnie i sobie poradziłem. Ukończyłem pedagogikę, ale ponieważ studiowałem na Wydziale Filozofii, na dyplomie mam tytuł magistra filozofii. Doktorat robiłem w Łodzi. To był pierwszy doktorat na nowo powstałym Uniwersytecie Łódzkim. U profesora Mysłakowskiego pisałem rozprawę na temat samopoczucia dziecka przewlekłe chorego. Musiałem pisać ją dwa razy, ponieważ wybuchła wojna i maszynopis został skonfiskowany podczas rewizji.

Jak Pan wspomina czasy studenckie?

Samo studiowanie nie było dla mnie najważniejszą płaszczyzną aktywności. Zaangażowałem się w działalność organizacji młodzieżowej.

Byłem prezesem Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej studentów UJ, którego korzenie sięgają 1886 roku. Wtedy z inicjatywy płk Zygmunta Miłkowskiego powołano Związek Młodzieży Polskiej, zwany „ZETem”. „ZET” tworzył główną konspirację niepodległościową. Niewiele o nim wiadano. Dlatego powstała książka „ZET w walce o niepodległość i budowę państwa. Szkice i wspomnienia”. Warto dodać, że jednym z członków ZPMD w Krakowie był profesor Grzegorz Seidler, jeden z rektorów UMCS.

Po wojnie świat akademicki miał ciężkie zadanie – odbudować oświatę. Jak Pan wspomina ten czas?

Było bardzo ciężko, a warunki materialne katastrofalne. Dostawaliśmy symboliczne pensje. Niestety, weszły już wtedy schematy radzieckie i trzeba było się z tym pogodzić. Ponieważ rok spędziłem w obozie pracy na ziemiach radzieckich, wiedziałem, jak wygląda system rządzenia skupiskami ludzkimi i nie miałem wątpliwości, że opór nie ma żadnego sensu. Zdecydowałem się na pracę pozytywną. Nie widziałem żadnej innej możliwości. Uważałem, że wiem więcej niż ci, którzy nie byli w gułagu i nie zdają sobie sprawy z tego, jakie siły posiadał Związek Radziecki. Dlate-

go chciałem pracować w urzędzie, który da mi wpływ i dzięki któremu będę mógł zrobić coś dobrego. Wiedziałem, że działacze z PKWN będą szli od strony Lublina przez Chełm. Tam pojechałem i spotkałem znajomego w Ministerstwie Oświaty. Kierował szkołą sanatoryjną w Głusku, gdzie podczas studiów byłem na stażu. Poprosiłem o dołączenie mnie do delegacji jadącej do Łodzi. Tak zostałem delegatem PKWN do organizacji szkolnictwa i kierownikiem Wydziału Kształcenia Nauczycieli. Odbudowałem Państwowe Pedagogium, w którym pracowałem przed wojną, i pomagałem w jego przekształcaniu w Wyższą Szkołę Pedagogiczną. Zakładałem licea pedagogiczne. Zatrudniałem dyrektorów. Na WSP miałem pod opieką cały pion pedagogiczno-psychologiczny. Pracowałem tam rok, po czym komuniści odkryli mnie jako reakcjonistę i wyrzucili z wielkim hukiem. Przeniósłem się do Warszawy.

Szkołami zawodowymi zainteresował się Pan w Warszawie...

Nie było nikogo, kto pisałby o szkołach zawodowych. Postanowiłem się tym zająć. Nie miałem żadnej pomocy. Każdy traktował szkoły zawodowe jak miejsce pracy zarobkowej. Widziałem tu duże możliwości teoretyczne, ale stanąłem wobec

TWORZYŁEM W ATMOSFERZE NEGACJI PEDAGOGÓW

trudnego zadania. Ci, którzy pracowali w katedrach, uważali szkoły zawodowe za coś, co psuło oświatę. Wydałem wiele broszurek, później podręcznik „Podstawy dydaktyki zawodowej”. Zawarłem w nim podstawy teorii szkolnictwa zawodowego. Wcześniejsze opracowania miały charakter instruktażowy i dopiero po publikacji mojej książki ukazały się podręczniki poświęcone teorii dydaktyki zawodu.

Dał Pan podstawę do stworzenia takich dziedzin nauki jak pedagogika pracy czy andragogika.

Podejmowałem prace w miejscach, którymi inni się nie interesowali. Stąd wzięła się ta inicjatywa. Napisałem książkę „Dydaktyka doskonalenia zawodowego”, która prezentowała nowe rzeczy w dziedzinie dydaktyki i pokazywała możliwości wykorzystania innych form kształcenia w oświacie dorosłych.

Z kolei andragogika ma za zadanie uświadomić ludziom dorosłym, jakie są ich dalsze możliwości. Pedagogika w tamtym czasie odcinała ludzi dorosłych od ich drogi rozwoju.

Jak Pan ocenia pracę naukową i dydaktyczną na UMCS?

Instytut Pedagogiki tworzą ludzie z wysokimi kwalifikacjami, z dużym doświadczeniem i to niezależ-

nie od tego, jakie posiadają tytuły. Są w swojej pracy bardzo solidni. Wszystko jest bardzo dobrze prowadzone. A dziekan ma pewien talent. Przed wydaniem komuś polecenia, sprawdza wszystko skrupulatnie po to, aby praca była dobrze wykonana. Jestem pełen uznania dla jego pracy. Wydział w moich oczach wygląda bardzo dobrze.

Gdyby miał Pan ocenić swoje osiągnięcia, to które przynosi Panu najwięcej satysfakcji?

Są dwie takie rzeczy. Pierwszą jest to, że uratowałem „ZET” od niepamięci. Pokazałem wewnętrzną organizację społeczeństwa pod koniec zaborów i lata, które ukształtowały polską niepodległość. Wszystko to znalazło się w broszurce „Młodzież tworzy historię”. Chcę również wydać w Lublinie książkę poświęconą postaciom patriotyzmu.

Drugą rzeczą jest, oczywiście, pedagogika pracy, którą tworzyłem przy negacji wszystkich pedagogów uważających, że chcę naukę pracy szewsko-stolarskiej podnieść do poziomu wykształcenia i wychowania. Jestem zadowolony, że wytrzymałem ten napór negatywnych opinii.

**Rozmawiała:
Monika Świetlińska**

prof. Monika Świetlińska

Prof. Tadeusz Nowacki w domu w Warszawie

TADEUSZ NOWACKI

Nestor pedagogiki pracy urodził się w 1913 roku. Studiował pedagogikę na Wydziale Filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując tytuł magistra filozofii. W czasie II wojny światowej angażował się w pracę konspiracyjną i tajne nauczanie. Po wojnie obronił pracę doktorską na Uniwersytecie Łódzkim. Wtedy też podjął próbę odbudowy polskiej oświaty; zorganizował szkolnictwo w Łodzi i na terenie województwa łódzkiego, uczestniczył w tworzeniu Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego. W roku 1950, jako nauczyciel w Centralnym Urzędzie Szkolenia Zawodowego, podjął się pracy teoretycznej, dotyczącej kształcenia zawodowego. Efektem tego jest pierwszy w Polsce podręcznik poświęcony dydaktyce zawodowej „Dydaktyka doskonalenia zawodowego”. Jako pierwszy w Polsce zajął się również pracami naukowymi nad kształceniem politechnicznym. W roku 1960 zdobył tytuł profesora nadzwyczajnego. Tadeusz Nowacki był zaangażowany w prace różnych komisji i komitetów zarówno w kraju, jak i za granicą. Współpracuje z Komitetem Nauki i Techniki, uczestniczy w posiedzeniach UNESCO, jest członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Obrony Narodowej, prezesem Zarządu Głównego Towarzystwa Wolnej Wszechnicy Polskiej. Obecnie jest pracownikiem naukowym UMCS i WSP.

Profesor jest autorem ponad 100 publikacji poświęconych pedagogice, pedagogice pracy, kształceniu zawodowemu, psychologii i innych dyscyplin.

PRACOWNICY UMCS NA ERASMUSIE

Wyjazdy w ramach programu Erasmus stwarzają pracownikom naukowo-dydaktycznym wiele nowych możliwości: od zdobycia nowych doświadczeń zawodowych do poznania nowych ludzi i miejsc. O swoich doświadczeniach opowiedział dr Wojciech Janicki, adiunkt w Instytucie Nauk o Ziemi.

Wyjazdy w ramach programu Erasmus wzmacniają i poszerzają więzi europejskich uczelni oraz dają szansę współpracy między szkołami wyższymi. Samym pracownikom akademickim stwarzają możliwość doskonalenia naukowego i zawodowego. Do wyjazdu, który może trwać od kilku dni do 6 tygodni, mogą zakwalifikować się nauczyciele, którzy formalnie są zatrudnieni na UMCS, mają doświadczenie jako dydaktycy oraz znają język, którym będą posługiwać się w wybranym przez siebie kraju.

Dr Wojciech Janicki na Erasmusie w Finlandii

Fot. Monika Świątlińska

Dr Wojciech Janicki

Z programu skorzystał trzykrotnie dr Wojciech Janicki, adiunkt w Zakładzie Geografii Ekonomicznej na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi. Jego wyjazdy były finansowane z funduszy Unii Europejskiej. – Wyjazd proceduralnie jest bardzo łatwy do zrealizowania. Wystarczy, aby na przykład dwóch pracowników z zagranicznych uczelni wyraziło taką chęć. Wówczas konsultują tę kwestię z wydziałowymi ds. programu Erasmus. Przygotowują krótki dokument, który następnie jest wysyłany do uniwersytetu za granicą. Stamtąd przychodzi z podpisem na zgodę od tamtejszego koordynatora. I to wszystko – tłumaczy dr Wojciech Janicki i dodaje, że w Instytucie Nauk o Ziemi jest podpisanych kilkanaście umów o współpracy z różnymi uczelniami.

Jeśli pobyt trwa tydzień lub krócej nauczyciel akademicki jest zobowiązany do przeprowadzenia 5 godzin 60-minutowych zajęć. – Mogą one mieć charakter wykładów, laboratoriów, ćwiczeń, konwersatoriów, dyskusji itp. Trzeba to omówić z osobą z goszczącej nas uczelni. 5 godzin to niewiele. Dlatego można spędzić więcej czasu w bibliotece, poznać okolicę i uniwersytet, a co najważniejsze nawiązać kontakty, które w przyszłości rewelacyjnie procentują – zdradza Wojciech Janicki.

Pierwszy wyjazd doktora w 2007 roku do Ostrawy wiązał się z dwoma wykładami, w tym jednym ogólnouniwersyteckim. – Dostałem swojego anioła stróża, który pokazał mi miasto i pomógł w organizacji czasu – wspomina doktor, który oprócz Czech odwiedził również

Niemcy i Finlandię. To dzięki nawiązaniu współpracy z Uniwersytetem Lipskim w Niemczech 21–24 kwietnia w ramach wymiany w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS gościł pracownik i doktorant tamtejszej uczelni, Bernd Adamek-Schyma. 21 kwietnia wygłosił wykład „Before and beyond »geopoetics« – history, potential and traps of literary geography” („Przed i ponad »geopoetyką« – historia, potencjał i pułapki literackiej geografii”). Przedmiotem wykładu była historia i sposoby przedstawiania zagadnień geograficznych w literaturze pięknej. Prelegent zaprezentował autorski przykład wykorzystania techniki filmowej dla oddania wrażeń, jakie odniósł podczas zwiedzania polskich

Beskidów. Bernd Adamek-Schyma poszukuje ciekawych miejsc i wykorzystuje je w swoich artystyczno-naukowych eksperymentach. Szczególne zainteresowanie budzi w nim południowo-wschodnia Polska. Badanie lokalnej atmosfery kulturowej, symbolicznych znaczeń przestrzeni, indywidualnego odbioru dziedzictwa włącza się w nurt szeroko rozumianej geografii humanistycznej.

Nawiązane kontakty z pracownikami oraz wymiana poglądów są zapowiedzią przyszłej współpracy pomiędzy Instytutem Nauk o Ziemi UMCS a Wydziałem Fizyki i Nauk o Ziemi Uniwersytetu w Lipsku.

(ms), Anna Polska

Fot. Maria Masłowska

Bernd Adamek-Schyma, gość naszej Uczelni, z wizytą w redakcji „Wiadomości Uniwersyteckich”

WIZYTA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU HISTORII W MIŃSKU

Odzwierciedleniem skomplikowanych i burzliwych dziejów Polski jest stan zachowania i stopień rozproszenia źródeł ich dotyczących. Można je znaleźć w większości europejskich archiwów i bibliotek naukowych. Szczególnie cenne zbiory znajdują się u naszych wschodnich sąsiadów – w Moskwie, Wilnie, Kijowie, Lwowie i Mińsku.

Prace w ramach grantu nad edycją akt sejmikowych ziemi chełmskiej z XVI–XVII wieku skłoniły pracowników Instytutu Historii: prof. dr. hab. Henryka Gmiterka, dr. Wiesława Bondyrę oraz dr. Jerzego Ternesa do wizyty w Mińsku w celu przeprowadzenia szczegółowej kwerendy w tamtejszym Narodowym Archiwum Historycznym Białorusi. Pobyt trwał dwa tygodnie – od 31 stycznia do 14 lutego 2010 r. Głównym celem było dokładne zbadanie ksiąg grodzkich i ziemskich chełmskich oraz krasnostawskich z interesującego naukowców okresu.

W zasobach archiwum w Mińsku można znaleźć dużo materiałów dotyczących dziejów Lubelszczyzny z okresu od XVI do XVIII wieku. Oprócz wspomnianych ksiąg wymienić należy bogaty, liczący 50 jednostek zespół ksiąg grodzkich lubelskich z lat 1531–1699 oraz zawierający 13 jednostek zbiór lubelskich ksiąg ziemskich z lat 1503–1625. Mniejsze ilościowo, ale równie ciekawe, są zespoły zawierające m.in. księgi grodzkie i ziemskie łukowskie, urzędowskie, grabowieckie, horodelskie. Szczególnie interesujący jest zbiór 11 ksiąg miejskich lubelskich z lat 1534–1692. Wskazać należy także bardzo ciekawe źródła do dziejów Zamościa, opisane w inwentarzu archiwalnym jako księgi grodzkie zamojskie. Po wstępnej analizie okazało się, że są to bar-

dzo interesujące księgi tzw. Trybunału Zamojskiego oraz sądu zamojskiej gminy ormiańskiej. Większość z tych zespołów była przez polskich historyków wykorzystywana tylko marginalnie, niektóre zaś wcale.

Wizyta doszła do skutku w dużej mierze dzięki pomocy i uprzejmości Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Mińsku. Szczególne wyrazy wdzięczności za okazaną pomoc należą się pani radcy do spraw kultury i nauki Elżbiecie Szczepańskiej-Dąbrowskiej.

Z inicjatywy i dzięki wielkiej gościnności ambasadora RP w Mińsku Henryka Litwina doszło do spotkania z historykami białoruskimi. Wzięło w nim udział ponad dwudziestu wybitnych białoruskich historyków starszego i młodszego pokolenia, zajmujących się epoką wczesnonowożytną, reprezentujących głównie Akademię Nauk Białorusi, Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku oraz Białoruski Instytut Prawoznawstwa

w Mińsku. Spotkanie było okazją do przeprowadzenia dyskusji i nawiązania kontaktów naukowych i towarzyskich.

Chęć nawiązania oficjalnej współpracy z UMCS wyrazili przedstawiciele Białoruskiego Instytutu

Prawoznawstwa w Mińsku – największa białoruska uczelnia niepaństwowa. Profesor H. Gmiterek odbył wstępną rozmowę z władzami białoruskiej uczelni na ten

temat, deklarując podjęcie działań zmierzających do sformalizowania wzajemnych relacji.

Dwutygodniowy pobyt w Mińsku był bardzo intensywny i owocny. W pełni udało się zrealizować kwerendę w tamtejszym archiwum. Możliwe to było w dużej mierze dzięki wyjątkowej życzliwości, przychylności i pomocy ze strony dyrekcji i pracowników czytelni naukowej archiwum. Ponadto nawiązano kontakty z najwybitniejszymi historykami białoruskimi, zajmującymi się dziejami Wielkiego Księstwa Litewskiego oraz Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Można mieć nadzieję, że będą one skutkować częstszymi wizytami naszych pracowników w Mińsku i zacieśnieniem współpracy z tamtejszym środowiskiem naukowym.

Jerzy Ternes

Spotkanie z historykami białoruskimi u Ambasadora RP w Mińsku

Fot. Z archiwum Henryka Gmiterka

Z wizytą u Ambasadora RP w Mińsku dr. Henryka Liwina (drugi od lewej)

Fot. Z archiwum Henryka Gmiterka

O WĄWOZACH W INSTYTUCIE NAUK O ZIEMI

5TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON GULLY EROSION

W dniach 19–23 kwietnia 2010r. w Instytucie Nauk o Ziemi UMCS odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona zagadnieniom erozji wąwózowej – 5th International Symposium on Gully Erosion.

Sesja terenowa w wąwozie „Doły Podmularskie”

Fot. W. Zgłobicki

W ostatnich latach na świecie nastąpił wyraźny wzrost zainteresowania badaniami erozji wąwózowej. Odbyły się cztery międzynarodowe sympozja poświęcone tej tematyce – pierwsze z nich w 2000 roku w Belgii, kolejne w Chinach (2002), USA (2004) i Hiszpanii (2007). Powierzenie lubelskim geografom organizacji kolejnego spotkania należy traktować z całą pewnością jako wyróżnienie oraz wyraz zainteresowania wynikami prowadzonych przez nich badań. Na Wyżynie Lubelskiej występują obszary, na których gęstość wąwozów przekracza miejscami 10 km⁻². Są to wartości ekstremalnie wysokie w skali Europy. Jednocześnie długotrwałe i specyficzne rolnicze użytkowanie terenu sprawia, że obszar ten doskonale nadaje się do badania wzajemnych relacji pomiędzy działalnością człowieka a erozją wąwózową. Problem ten był myślą przewodnią lubelskiego sympozjum.

Udział w spotkaniu zadeklarowało ponad 60 naukowców pochodzących

ze wszystkich kontynentów, w tym czołowi światowi specjaliści (geomorfolodzy), zajmujący się tą problematyką. Zainteresowanie wąwozami wynika z faktu, że badania nad erozją wąwózową mają, oprócz poznawczego, naukowego, również znaczący aspekt praktyczny. Rozwój wąwozów stanowi bowiem zagrożenie dla rolnictwa, infrastruktury osadniczej i komunikacyjnej, zwiększa również zagrożenie powodziami lokalnymi. W związku z trudnościami w komunikacji lotniczej, spowodowanymi wybuchem wulkanu na Islandii, w konferencji wzięło ostatecznie udział 20 gości z Niemiec, Belgii, Słowacji, Czech, Węgier, Łotwy oraz Rosji i Chin. Polacy uczestniczący w konferencji reprezentowali następujące jednostki naukowe: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika oraz Polską Akademię Nauk. Łącznie w sympozjum uczestniczyło blisko 35 osób.

W uroczystym otwarciu sympozjum uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni: Prorektor ds. Badań i Współpracy Naukowej UMCS, **prof. dr hab. Ryszard Dębicki**, Prodziekani Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi: **prof. dr hab. Maria Łanczont** oraz **prof. dr hab. Kazimierz Trębacz**, a także Dyrektor Instytutu Nauk o Ziemi, **prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk**. Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich reprezentował jego przewodniczący – **dr hab. Zbigniew Zwoliński**.

Podczas dwóch dni obrad zaprezentowano ponad 30 wystąpień w postaci referatów i posterów, dotyczących naturalnych i antropogenicznych uwarunkowań erozji wąwózowej, metod badania oraz sposobów zapobiegania jej negatywnym skutkom.

Obrady pierwszego dnia konferencji rozpoczęło wystąpienie **prof. dr hab. Leszka Starkla** (Polska Akademia Nauk), dotyczące uwarunkowań procesów erozji wąwózowej (*Paradoxes in the development of gullies*). Kolejne przedstawiane

referaty skupiały się na historycznej erozji wąwozowej oraz badaniach nad powstawaniem wąwozów w różnych częściach świata. Podczas sesji posterowej zaprezentowano 10 plakatów, w tym 4 z ośrodka lubelskiego.

21 kwietnia w trakcie jednodniowej sesji terenowej w okolicach Kazimierza Dolnego uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z wynikami badań nad erozją wąwozową, prowadzonymi na UMCS, jak również poznać przyrodę i kulturę tego malowniczego zakątka Lubelszczyzny. Trasa wycieczki obejmowała systemy wąwozowe położone w zachodniej części Płaskowyżu Nałęczowskiego – Kolońię Celejów i „Doły Podmularskie” oraz wąwóz drogowy „Korzeniowy Dół”. Ostatnim punktem sesji terenowej była atrakcyjna krajobrazowo i widokowo skarpa w Dobrem. Wieczorem uczestnicy wycieczki zwiedzili Kazimierz Dolny.

Drugi dzień obrad rozpoczął wykład **prof. Jeana Poesena** (Uniwersytet w Leuven), poświęcony wyzwaniom stojącym przed badaczami zajmującymi się erozją wąwozową (*Challenges in gully erosion research*). Podczas kolejnych sesji prezentowano referaty uwarunkowań i metod badań procesów erozji wąwozowej oraz sposobów ograniczania ich intensywności. Zwieńczeniem ostatniego dnia konferencji była uroczysta kolacja w Muzeum Wsi Lubelskiej.

Na sympozjum przygotowano dwie publikacje: książkę abstraktów – „Human impact on gully erosion” oraz anglojęzyczną monografię dotyczącą wpływu

Prof. Jean Poesen na skarpie w Dobrem

Uczestnicy wycieczki pokonferencyjnej na Bukowej Górze

człowieka na krajobrazy obszarów wyżynnych regionu lubelskiego – „Human impact on upland landscapes of Lublin region” pod redakcją **dr Justyny Warownej** oraz **dr Anne Schmitt**. Autorami tekstów monografii byli pracownicy INoZ UMCS oraz naukowcy z Niemiec, uczestniczący we wspólnych polsko-niemieckich projektach realizowanych na obszarze Lubelszczyzny. Planowane jest również opublikowanie po konferencji specjalnego zeszytu czasopisma „Landform Analysis” zawierającego rozszerzone abstrakty prac zgłoszonych na sympozjum.

Po zakończeniu obrad część uczestników wzięła udział w prowadzonej przez **dr Jana Rodzika** oraz

dr hab. Wojciecha Zgłobickiego dwudniowej wycieczce po Roztoczu. Na jej trasie znalazły się następujące punkty: grodzisko w Sąsiadce, Szczembrzeszyn, Zwierzyniec, Roztoczański Park Narodowy, Guciów, Krasnobród, Rezerwat Czarotowe Pole oraz Zamość.

Organizatorami Sympozjum były: Instytut Nauk o Ziemi UMCS, Polskie Towarzystwo

Uczestnicy wycieczki pokonferencyjnej w kamieniołomie w Krasnobrodzie

Geograficzne, Oddział Lubelski oraz Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich. W skład Komitetu Organizacyjnego sympozjum weszli przede wszystkim pracownicy Zakładu Geologii i Ochrony Litosfery oraz pozostałych jednostek organizacyjnych INoZ: Roztoczańskiej Stacji Naukowej, Pracowni GIS oraz Zakładu Geografii Fizycznej i Paleogeografii. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był **dr hab. Wojciech Zgłobicki**. W organizację sympozjum aktywnie włączyli się doktoranci oraz studenci geografii.

Spotkanie w Lublinie było dofinansowane ze środków **Funduszu Wyszehradzkiego** (IVF Small Grants' Programme) oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wojciech Zgłobicki
Zakład Geologii
i Ochrony Litosfery

„NAUKA PRZYGODĄ ŻYCIA”

VII LUBELSKI FESTIWAL NAUKI

W dniach 18–24 września odbędzie się VII Lubelski Festiwal Nauki, tym ważniejszy dla naszej Uczelni, gdyż pełnimy w tym roku zaszczytną funkcję głównego organizatora Festiwalu. Z ramienia Uczelni wszelkie działania koordynuje prof. dr hab. Ryszard Dębicki – Prorektor UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej.

Nauka stanowi zwykłe świat zamknięty dla przeciętnego człowieka – świat eksperymentów i analiz, zawiłych teorii i dziwnego języka, niezwykłych technologii i badań cząstek elementarnych. Ten tajemniczy świat jest napędem cywilizacji i ma wpływ na życie każdego mieszkańca Ziemi. Z tego właśnie powodu chcemy uchylić drzwi lubelskich uczelni, w tym naszego Uniwersytetu, i pozwolić podejrzeć, co skrywają laboratoria, nad jakimi problemami łamią sobie głowę uczeni, przed jakimi pytaniami i wyzwaniem stoi współczesna kultura i cywilizacja. Hasło festiwalowe tegorocznej edycji to: „Nauka przygodą życia”.

LUBELSKI FESTIWAL NAUKI

Należy do najpopularniejszych i największych w kraju. Dotychczasowe edycje festiwalu cieszyły się dużą popularnością i zgromadziły rzesze widzów – ok. 50 000 rocznie.

Pokazy, wykłady, wystawy, koncerty, happeningi przygotowują pracownicy lubelskich szkół wyższych – naukowcy z różnych wydziałów i instytutów badawczych. To właśnie różnorodność sprawia, że Festiwal przyciąga tłumy lublinian. (mm)

Aby Festiwal mógł przebiegać sprawnie zostały powołane: Komitet Organizacyjny pod kierownictwem prorektora Ryszarda Dębickiego, w skład którego wchodzi – główny koordynator Festiwalu – prof. dr hab. Dobiesław Nazimek oraz wszyscy koordynatorzy lubelskich placówek naukowych; Komitet Naukowy – pod kierunkiem prorektora Ryszarda Dębickiego, a w skład wchodzi wszyscy prorektorzy ds. nauki lubelskich uczelni, a także Komitet Honorowy pod kierownictwem minister prof. dr hab. Barbary Kudryckiej.

Kalendarium Festiwalu jest następujące. W dniu 18 września o godzinie 18 nastąpi jego uroczyste otwarcie w Akademickim Centrum Kultury „Chatka Żaka”. Dzień później na pl. Marii Curie-Skłodowskiej odbędzie się piknik naukowy, na którym lubelscy naukowcy zaprezentują interesujące projekty. Od 20 do 24 września organizatorzy przewidują realizację wielu projektów na wszystkich lubelskich uczelniach oraz w innych jednostkach naukowych, takich jak Insty-

tut Medycyny Wsi a także Instytut Agrofizyki PAN. Zamknięcie Festiwalu odbędzie się również w ACK „Chatka Żaka” w dniu 24 września o godzinie 18. Będzie ono połączone z wręczeniem nagród dla najbardziej udanych prezentacji, w tym również projektów studenckich. 25 września odbędzie się Europejska Noc Naukowców na terenie Ogrodu Botanicznego UMCS.

Chcemy również kontynuować cenną inicjatywę studencką – TYGIEL 2010. Ten organizowany przez studentów projekt odbędzie się w dniach 22–23 września w Auli Wydziału Chemii UMCS.

Zachęcamy wszystkich do odwiedzin naszej strony internetowej www.festiwal.lublin.pl. Witryną zarządza dr Andrzej Zykubek, będący również koordynatorem Festiwalu ze strony KUL. Tam właśnie pozyskacie Państwo wyczerpujące, mam nadzieję, informacje odnośnie do dziedzin nauki prezentowanych na Festiwalu, a także, po zakończonej rejestracji projektów, same projekty z krótkim ich opisem.

Dobiesław Nazimek

Fot. Z archiwum prywatnego

PROFESOR LEON KONOPELSKI

Urodził się w 1942 roku w Przemyślu. Studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, następnie w Warszawie, gdzie w roku 1973 otrzymał dyplom. Jego prace znajdują się w wielu prywatnych kolekcjach w Kyoto, Kopenhadze, Londynie, Berlinie, Nowym Jorku, Seulu, Strasbourgu, Chicago, Sydney i Jeruzolimie. Leonard Konopelski zaprojektował również plakaty i okładki płyt zarówno dla Warner Brothers, jak i A&M Records. Obecnie zajmuje się pracą pedagogiczną, wykładając w Art Center College of Design w Pasadenie.

„Chicago punk”, autor: prof. Leonard Konopelski

Projekt „Innowacyjne formy kształcenia pedagogiczno-artystycznego na Wydziale Artystycznym UMCS” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek - najlepsza inwestycja

PROFESOR LEONARD KONOPELSKI NA UMCS

Warsztaty prowadzone przez światowej sławy artystów, portal o technikach artystycznych, szkolenia dla pracowników – wszystko to miało miejsce na Wydziale Artystycznym UMCS dzięki projektowi współfinansowanemu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W kwietniu w ramach projektu „Innowacyjne formy kształcenia pedagogiczno-artystycznego na Wydziale Artystycznym UMCS” seminarium dla studentów poprowadził prof. Leonard Konopelski, polski artysta, plakacista i designer na stałe mieszkający w USA. Prof. Konopelski wykładał m.in. w University of Ulsan w Południowej Korei. Teraz związany jest z Art Center College of Design w Pasadenie, która za oceanem jest uznawana za najlepszą szkołę projektowania.

Warsztaty na WA były podzielone na dwie części. Podczas pierwszej studenci zajmowali się projektowaniem ilustracji do książki. Od 4 do 7 maja pod okiem profesora pracowali nad plakatem promującym Lublin. Natomiast od 11 maja w Sali Dużej Galerii Stare BWA w Wojewódzkiej Bibliotece im. H. Łopacińskiego można było obejrzeć najnowsze prace prof. Konopelskiego. Jesienią warsztaty z grafiki 3D i second life ze studentami WA poprowadzi prof. Przemysław Moskał z Canisius College w Buffalo.

Profesor Konopelski opowiedział o swoich wrażeniach z pobytu w UMCS.

Podczas pierwszej części warsztatów pracował Pan ze studentami nad ilustracją książek. Jacy są młodzi lubelscy artyści?

PROF. LEONARD KONOPELSKI: To wrażliwi, zdolni ludzie. Robią i grafikę, i sztukę, mają do dyspozycji dobry sprzęt. Trze-

ba tylko z nimi ćwiczyć. W USA uczę ludzi świetnych technicznie. Muszę jednak przyznać, że takiej osobistej wrażliwości, jaka jest tutaj w ludziach, tam jest zdecydowanie mniej.

W latach 60. spod Pana „pióra” wychodziły plakaty dla lubelskiego Teatru im. J. Osterwy. Jak zapamiętał Pan to miasto?

Przyjeżdżałem tu jeszcze później jako konsultant scenograficzny. To nie były zbyt długie wizyty i jest mi trudno mówić o zmianach, które zaszły. Mogę mówić o tym, jak widzę Lublin dzisiaj. Macie naprawdę piękne miasto. Gdyby dysponowało funduszami takimi jak, chociażby, Szwajcaria, byłoby perłą. Te uliczki, rynek... To położenie geograficzne... Do tego Lublin ma skalę ludzką – w 15 minut można być niemal wszędzie.

Mamy szansę na tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016?

Podejrzewam, że tak. To miasto ma potencjał, kolosalne możliwości i bardzo dobre warunki do tego, żeby tworzyć sztukę. Nawet jeśli stanie się inaczej i Lublin tego tytułu nie dostanie, miasto na pewno nie straci na przygotowaniach. Może jedynie zyskać. Będzie mi bardzo miło, jeśli okaże się, że Lublin wygra tę rywalizację. Tym bardziej, że dzięki temu plakaty stworzone przez studentów na warsztatach będą miały szansę szerszego zaistnienia.

Dominika Karp, Artur Popek

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Fot. L. Chabudziński

Otwarcie Dnia Ziemi w INoZ przez prorektora Ryszarda Dębickiego

23 kwietnia już po raz trzeci w INoZ przy al. Kraśnickiej 2cd w Lublinie odbyły się obchody Światowego Dnia Ziemi. Organizatorzy starali się przybliżyć dzieciom i młodzieży naszego miasta i województwa problematykę ekologiczno-przyrodniczą, która jest jednym z najistotniejszych przedmiotów badań naukowych prowadzonych w Instytucie.

OBCHODY DNIA W INSTYTUCIE NAUK O ZIEMI UMCS

Propozycja obchodów Dnia Ziemi w INoZ UMCS spotkała się z ogromnym zainteresowaniem – w zajęciach uczestniczyło blisko 1300 osób. Na zaproszenie odpowiedziało 35 szkół – 16 z Lublina, pozostałe z terenu województwa lubelskiego (m.in. z Biłgoraja, Dubeczna, Frampola, Gościeradowa, Lubartowa, Łukowa, Milejowa, Opola Lubelskiego, Pszczelej Woli, Radoryża Kościelnego, Sułowa, Świdnika, Tarnogrodu, Tomaszowa Lubelskiego, Wilkowa i Włodawy).

Patronat nad imprezą objął Wiceprezydent Miasta Lublin, dr Krzysztof Żuk, zaś patronat medialny – Gazeta Wyborcza. Obchody Dnia Ziemi otworzyli: prorektor UMCS prof. dr hab. Ryszard Dębicki, wiceprezydent dr Krzysztof Żuk oraz dyrektor Instytutu Nauk o Ziemi prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk.

Odwiedzającym Instytut zaproponowano dziewięć wykładów o treści popularnonaukowej: „Wirtualny

spacer po Lublinie”, „W 66 dni dookoła Azji”, „Geoinformatyka – oblicze nowoczesnej geografii”, „Natura popłaca”, „Geografia w akcji”, „Czy do końca XXI wieku znikną lodowce?”, „Ukryte piękno Ziemi oraz Cuda świata”. Hitem Dnia był wykład wygłoszony przez prof. dr. hab. Jerzego Bańskiego „Planeta Ziemia oczami geografa”.

Przygotowany program obejmował, oprócz wykładów, również warsztaty kameralne, zajęcia terenowe realizowane w bezpośredniej bliskości budynku Instytutu, jak i konkursy, które odbywały się w kilku równoległych cyklach. Uczniom zaproponowano pięć następujących zajęć warsztatowych: Odkrywanie świata – warsztaty teledetekcyjne, Skarby północy – rozpoznawanie skał i minerałów, Jeziora i torfowiska – scenariusze przeszłości i przyszłości, Gleby w laboratorium oraz Świat sprzed milionów lat. Ponadto uczestnicy mieli do wyboru udział w zajęciach terenowych (Nawigacja satelitarna w praktyce, Co się dzieje

pod naszymi stopami?, Jak powstaje prognoza pogody?) oraz w dwóch seriach filmów o tematyce ekologicznej. Dodatkowo można się było zmierzyć w konkursach z nagrodami, które adresowano do uczestników w różnym wieku. Dla dzieci ze szkół podstawowych przygotowano następujące zadania: Azymuty, Kto rzeźbi Ziemię?, Miasta świata, Parki Narodowe Polski, natomiast starsi mogli próbować swoich sił w konkursie *Geo-challenge*. Fundatorami nagród w konkursach byli: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, Kredyt Bank, Browary Lubelskie Perła S.A., ESRI Polska, eMPI², Lubella Sp. z o.o., BAS – Sklep papirniczy, Kartpol s.c. i Polskie Towarzystwo Geograficzne o/Lublin.

Podczas obchodów Dnia Ziemi pokrótce przedstawiono możliwości studiowania obu oferowanych przez Instytut Nauk o Ziemi kierunków: geografii oraz turystyki i rekreacji. Poruszając się po budynku Instytutu, uczestnicy imprezy mogli oglądać galerie zdjęć i map te-

Fot. M. Wesołowska

ZIEMI

matycznych, m.in. wystawy zdjęć z podróży do Tunezji i na Arktykę, wystawę „Wczoraj i dziś” przygotowaną przez Studenckie Koło Naukowe Geografów, wystawę posterową „Natura płacze” oraz „Regiony turystyczne na mapach i w fotografii”.

Dzięki sponsorom (Społeczne Stowarzyszenie Edukacyjne prowadzące Pierwszą Społeczną Szkołę Podstawową w Lublinie, Lubelskie Stowarzyszenie Oświatowo-Wychowawcze prowadzące Społeczne Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego, Galeria GALA Dom i Wnętrze) zorganizowano loterię z fantami oraz zaproszono wszystkich gości na piknik, podczas którego można było skosztować kiełbasek z grilla.

Przeprowadzenie obchodów Dnia Ziemi możliwe było dzięki finansowemu i rzeczowemu wsparciu wymienionych wyżej firm i instytucji, oraz dzięki dużej liczbie zaangażowanych pracowników i studentów INoZ, za co w imieniu organizatorów serdecznie dziękuję.

dr Monika Wesołowska
*Zakład Geografii
Ekonomicznej UMCS*

Wykład inau-
guracyjny „Pla-
neta Ziemia
oczami geogra-
fa” – prowadzą-
cy prof. dr hab.
Jerzy Bański

DZIEŃ ZIEMI (EARTH DAY)

to akcja, która zrodziła się w Stanach Zjednoczonych i tam też 21 marca 1970 roku świętowano ją po raz pierwszy. Ideą przyświecającą Organizacji Narodów Zjednoczonych w ustanawianiu tego święta było poszanowanie środowiska naturalnego. Głównym celem akcji jest promowanie postaw ekologicznych w społeczeństwie oraz zmian w ustawodawstwie dotyczącym ochrony środowiska. Święto ma charakter symboliczny i ma za zadanie ukazać negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne oraz propagować działania proekologiczne.

Polska dołączyła do obchodów Dnia Ziemi dwadzieścia lat później. Podobnie jak i na całym świecie, również w naszym kraju, zaczęto organizować akcje mające na celu uświadomienie młodzieży oraz całemu społeczeństwu, że należy dbać o środowisko naturalne. Obecny rok 2010 to rok jubileuszowy – świętowaliśmy 40-lecie obchodów Dnia Ziemi na świecie i 20-lecie w Polsce. Zgromadzenie Ogólne ONZ ustanowiło 2010 rok Międzynarodowym Rokiem Różnorodności Biologicznej, dlatego też ogólnopolskie obchody Dnia Ziemi 2010 przebiegały pod hasłem „Różnorodność w nas, bioróżnorodność wokół nas”.

Fot. M. Wesołowska

Zajęcia terenowe Nawigacja satelitarna w praktyce – prowadzący dr Piotr Zagórski

Fot. Ł. Chabudziński

Piknik geograficzny

PROPAGANDA PRL

KONFERENCJA W KOLEGIUM LICENCJACKIM W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Fot. z Archiwum Koła „Archivarius”

W dniach 11–12 marca 2010 r. w Kolegium Licencjackim w Białej Podlaskiej odbyła się konferencja naukowa „Propaganda PRL”, zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Archiwistów „Archivarius”.

Konferencja zgromadziła 20 uczestników, w tym troje pracowników naukowych: prof. dr hab. Janusz Łosowski (UMCS), dr Artur Górak (UMCS), dr Dariusz Magier (Akademia Podlaska), czternastu referentów z różnych ośrodków akademickich (Uniwersytet Warszawski, Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtuskach, UMCS oraz Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej). Dla organizacji konferencji duże znaczenie miało wsparcie Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów. Patronat honorowy objęło Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej.

Sesję otworzył wykład dr. Dariusza Magiera z Akademii Podlaskiej „Patriotyzm PRL-owski jako element komunistycznej propagandy”. Referaty Sylwi Szyk (Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej) „Propaganda sukcesu w dekadzie Gierka”, Pawła Jasińskiego (Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej) „Zdjęcia epoki gierkow-

skiej w poszukiwaniu propagandy” oraz Przemysława Wojtkowiaka (Akademia Podlaska) „Propaganda PRL w dziedzinie gospodarki” analizowały zjawisko propagandy sukcesu, której celem było uwiarygodnienie słuszności budowy socjalizmu przez wyolbrzymianie osiągnięć systemu przede wszystkim w dziedzinie gospodarki.

Referaty Tomasza Leszkowicza (UW) „Biało-czerwona flaga na gruzach III Rzeszy”, „Organizacja wielkiego święta państwowego PRL na przykładzie obchodów Dnia Zwycięstwa w 1970 r.” czy referat Joanny Bander (Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtuskach) „Zakwitaj Warszawo, czyli odbudowa stolicy w latach powojennych” pokazywały, jakimi metodami komuniści próbowali zjednoczyć społeczeństwo wokół władzy.

Obecność propagandy w środkach masowego przekazu została omówiona m.in. w referatach dr. Artura Góraka (UMCS) „Propaganda późnego PRL – śmiesz, tuma-

ni, przstrasza”, Pawła Chilczuka i Konrada Tracza vel Bednarczyka (UMCS) „Rysunki satyryczne, publikowane na łamach Trybuny Ludu w latach 1948–1956”, Anny Kowalskiej (Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtuskach) „Językowa manipulacja na plakatach okresu stanu wojennego” oraz Katarzyny Niedźwiedź (Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej) „Naga propaganda późnego PRL”.

Referat Filipa Gończyńskiego-Jussiss (UW) „Stosunek Mieczysława Rakowskiego do propagandy okresu stanu wojennego” analizował taktykę M. F. Rakowskiego, polegającą na rewizji metod propagandowych w kierunku pozornej liberalizacji w celu utrzymania władzy.

Referat Katarzyny Woźniak i Marcina Borkowskiego (Akademia Podlaska) „Wpływ Stalina na tworzenie konstytucji PRL w świetle wypowiedzi Jakuba Bermana w rozmowie z Teresą Torańską »Oni«” ilustrował zakres, w jakim Stalin ingerował w treść konstytucji PRL.

Na konferencji poruszony został także problem powszechnej indoktrynacji młodzieży w Polsce Ludowej w referacie Daniela Chomicza (Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej) „Działalność partyjna wśród młodzieży województwa białkopodlaskiego”.

Niezwykle aktualnym okazał się referat Magdaleny Chmielewskiej (Kolegium Licencjackie w Białej Podlaskiej) „Zbrodnia Katyńska w propagandzie PRL”.

Uczestnikom konferencji udało się sformułować podstawowe prawdy dotyczące istoty propagandy tego okresu. Do jej głównych zadań należały: legitymizacja władzy, dyskredytacja przeciwnika politycznego. W działalność tę były zaangażowane wszelkiego rodzaju instytucje oraz środki masowego przekazu.

Propaganda PRL, traktowana przez nas nierzadko z uśmiechem, była w istocie groźnym narzędziem kreowania „człowieka sowieckiego”.

Agnieszka Laskowska

WYNALAZCY Z UMCS

PROFESOR ROMAN LEBODA

(WYDZIAŁ CHEMII)

W kolejnej odsłonie naszego cyklu przedstawiamy sylwetkę naukową profesora zwyczajnego nauk chemicznych Romana Lebody. Profesor ma na swoim koncie 30 opatentowanych wynalazków, ok. 400 publikacji w czasopismach naukowych, ponad 350 w materiałach konferencyjnych i dwie monografie.

Fot. Maria Masłowska

Profesor Roman Leboda

Profesor swoją karierę naukową rozpoczynał w latach 60. w Katedrze Chemii Fizycznej UMCS, kierowanej przez prof. Andrzeja Waksmundzkiego. Pierwsze badania, jeszcze jako student, rozpoczął w zespole prof. Zdzisława Suprynowicza. Zespół ten zajmował się m.in. preparatyką i badaniem właściwości nośników ciekłych faz stacjonarnych dla chromatografii gazowej, która w Polsce rozwijała się dopiero od kilku lat. Prace te początkowo wykonywał z Janem Rayssem, obecnie prof. nadzw. UMCS. Następnie do grupy dołączył Jan Gawdzik (adiunkt w Zakładzie Metod Chromatograficznych) i Andrzej Dawidowicz (kierownik Zakładu Metod Chromatograficznych), który opracował i wdrożył do produkcji własną technologię wytwarzania szkieł porowatych, przydatnych m.in. do chromatografii wykluczania. Wszystkie wymienione materiały były produkowane przez wiele lat w Zakładzie Odczynników Chemicznych w Lublinie. Nie ustępowały one swoimi właściwościami odpowiednim materiałom zagranicznym.

Kolejnym zagadnieniem, którym zajął się Profesor, była modyfikacja właściwości powierzchniowych (chemii powierzchni i struktury porowatej) żeli krzemionkowych. Efektem prac badawczych była m.in. metoda preparatyki nowego typu materiałów, tj. złożonych

adsorbentów węglowo-krzemionkowych, nazwanych karbosilami.

– Opracowałem również metodę otrzymywania żeli krzemionkowych, chemicznie modyfikowanych, które miały dużą pojemność sorpcyjną i bardzo dobre właściwości rozdzielcze. Na ówczesne czasy był to zupełnie nowy typ adsorbentów. Weszły na trwałe do nauki jako adsorbenty hybrydowe.

Inne prace dotyczyły otrzymywania adsorbentów węglowych dla chromatografii gazowej i specjalnych procesów adsorpcyjnych wymagających materiałów o dużej objętości mezoporów. Efektem tych prac było m.in. wdrożenie (w Instytucie Nawozów Sztucznych w Puławach) pierwszych polskich węgli aktywnych dla chromatografii gazowej oraz kilka innych patentów, których współautorami byli doktoranci Profesora – Andrzej Łodyga (z wymienionego Instytutu) oraz Jadwiga Skubiszewska-Zięba (adiunkt w Zakładzie Metod Chromatograficznych). Natomiast mezoporowate węgle otrzymywane wg kilku własnych patentów (przy udziale m.in. dr. F. Czechowskiego z Politechniki Wrocławskiej i dr J. Skubiszewskiej-Zięby) okazały się bardzo przydatne w analizie kryminalistycznej.

Należy wspomnieć również o patentach uzyskanych wspólnie z profesorami T. Borowieckim, D. Nazimkiem oraz A. Dawidowiczem. Dotyczą one wytwarzania karbosili posiadających uporządkowaną,

w tym nanostrukturyzowaną, strukturą depozytu węglowego. Badania nad tym zagadnieniem stanowiły początki nanotechnologii na UMCS.

Profesor posiada wiele ciekawych patentów z ochrony środowiska, opracowanych wspólnie ze swoimi doktorantami, m.in. ze Stanisławem Chodorowskim. Wspólnie z nim opracował sposób zagospodarowania odpadów z przemysłu spożywczego (olejowego i owocowego), które gromadzone na składowiskach są niebezpieczne dla środowiska naturalnego.

Od wielu lat Profesor współpracuje z naukowcami Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie, Uniwersytetu im. I. Franko i Politechniki we Lwowie. Wcześniej przez wiele lat prowadził współpracę z badaczami S. Petersburga i Nowosybirsk. Efektem tej współpracy są nie tylko dziesiątki publikacji, ale też wspólne wynalazki opatentowane w Polsce. Ponadto organizuje polsko-ukraińskie sympozja i wykłady. Pomaga mu w tym prof. Jolanta Narkiewicz-Michałek.

– Zdarzało się, że do odkryć dochodziłem niekiedy przypadkiem w trakcie pracy nad innymi zagadnieniami. Czasami w wyniku „finezyjnego chaosu” – jak to określałam. Lubię rozmawiać o moich pomysłach z innymi badaczami, po wspólnej rozmowie biorę z niej swoje 5% i tak powstają kolejne opracowania. (mm)

Pierwszy Rektor UMCS, prof. Henryk Raabe, chciał zbudować nowoczesny Uniwersytet, stąd jego starania o pozyskanie odpowiedniej kadry naukowej. Pomocne okazało się zajmowane przez niego stanowisko dyrektora Departamentu Szkół Wyższych w Ministerstwie Oświaty.

Delegacja służbowa, awers

Fot. ze zbiorów Archiwum UMCS

HISTORIA JEDNEJ

Rektor chciał stworzyć osiedle dla pracowników uczelni wyższych z Lwowa. W lutym 1945 r. pisał do Delegata Rządu do spraw Repatriacji w Lublinie: „w głębokiej trosce o należytą obsadę organizujących się polskich uczelni akademickich i o los profesorów i pracowników naukowych wyższych uczelni we Lwowie (...), zwraca się [Rektor i Senat UMCS] z prośbą o podjęcie właściwych kroków w tej sprawie. We Lwowie jest około 500 profesorów, docentów i asystentów Uniwersytetu, Politechniki, Akademii Medycznej i Akademii Medycyny Weterynaryjnej narodowości polskiej. Ludzie ci mogą być dla Polski bezpowrotnie straceni, wartość zaś ich jest dla rozwoju polskiej nauki i wyższego szkolnictwa wprost ogromna (...). Dlatego prosimy o wysłanie do Lwowa specjalnego delegata, który by zajął się zorganizowaniem repatriacji polskich sił naukowych ze Lwowa w formie specjalnych transportów i umożliwił im zabranie rodzin, bibliotek i narzędzi pracy oraz ich skromnego mienia (...)”¹.

Już na przełomie lat 1944–1945 starał się ściągnąć do Lublina liczą-

cą około 120 osób grupę profesorów Uniwersytetu i Instytutu Weterynaryjnego we Lwowie. Zamierzał na początek osiedlić ich w Puławach i podjął nawet stosowne kroki². Niestety, warunki, jakie wówczas mógł zaoferować Instytut Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, były dalece niewystarczające, dlatego zdecydowano, że profesorowie lwowscy zostaną skierowani do Krakowa³. Nie zniechęciło to profesora Raabego do podjęcia próby „zwerbowania” niektórych z tej grupy do podjęcia pracy naukowej w Lublinie. Na przełomie lutego i marca 1945 roku wydelegował w tym celu dr. Antoniego Żebrackiego, starszego asystenta na Wydziale Weterynaryjnym do Krakowa i Przeworska. O szczegółach delegacji dowiadujemy się z pisma ówczesnego dziekana Wydziału Weterynaryjnego, prof. dr. J. Parnasa. W piśmie do Kwestury UMCS pisał: „Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału oraz w porozumieniu z Ob. Rektorem, starszy asystent Żebracki Antoni wyjechał do Przeworska z zadaniem doręczenia pism urzędowych dr. Jankowskiemu i omówienia z nim sprawy egzaminów dyplomowych oraz do Krakowa, celem wręczenia Profesora-

rom Lwowskiej Akademii Medycyny Weterynaryjnej dokumentów Rektora zapraszających ich do współpracy w tutejszym uniwersytecie. Oba zadania wykonał⁴.

Antoni Żebracki zaopatrzony w odpowiednią przepustkę, udał się w podróż, a po powrocie złożył relację sporządzoną 15 kwietnia 1945 roku:

„W dniach od 24 lutego do 20 marca 45 r. zostałem wydelegowany przez Dziekanat Wydziału Lekarsko-Weterynaryjnego do Przeworska i Krakowa i z powrotem celem odwiedzenia byłych profesorów Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, zaznajomienia ich z naszym Uniwersyteciem, z organizacją studiów weterynaryjnych i postępie prac oraz celem zaproszenia ich do współpracy i objęcia Katedr na naszym Uniwersytecie, oraz wręczenia im pisemnych zaproszeń podpisanych przez Rektora UMCS Prof. Dr. Wacława Raabego. (...)”

Opis podróży: Z Lublina wyjechałem 1 III 1945 w kierunku Przeworska, pociągiem, który dojechał tylko do wsi Kępa 9 km przed Rozwadowem (ponieważ dalej pociąg nie szedł z powodu zerwania mostu przez krę-

na Sanie). Ze wsi Kępa szedłem pieszo do wsi Brandwica i po przeprawieniu się łódką doszedłem do Rozwadowa; ponieważ z Rozwadowa pociąg do Przeworska miał odejść za około 3 dni, wobec czego wykorzystałem samochód jadący do Rudnika, a z Rudnika chwyciłem okazję transportu kolejowego wojskowego do Przeworska. (...) Z Przeworska wyjechałem okazynym samochodem do Rzeszowa; ponieważ nie można było znaleźć okazji wprost do Krakowa (pociągów dla cywilnej ludności nie było, a z transportów wojennych nie wolno było korzystać, mimo że te, z powodu zasp śnieżnych, zerwa-

marca 1945 r., zaś podróż trwała od 1 marca do 27 marca 1945.

A. Żebracki”

W przechowywanych w Archiwum uniwersyteckim dokumentach odnaleziono kopie (nie wszystkie) zaproszeń, o których mowa w sprawozdaniu z delegacji. Na ich podstawie odtworzono (niepełny) wykaz osób zaproszonych do pracy w poszczególnych Katedrach UMCS. Byli to m.in.:

– Konstanty Łopatyński, biolog i weterynarz (do Katedry Chorób Zakaźnych),

– Zygmunt Markowski, lekarz (do Katedry Chorób Wewnętrznych),

– Ernest Sym, biochemik, enzymolog (do Katedry Chemii Lekarskiej),

– Juliusz Zweibaum, biolog i histolog (do Katedry Histologii).

Na zaproszenie do pracy w UMCS pozytywnie odpowiedział jedynie prof. E. Rybka, ale wyjazd rektora Raabego z Lublina spowodował, że sprawa stała się nieaktualna i profesor Rybka realizował swoje zadania naukowe w Krakowie i we Wrocławiu. Nie odnaleziono natomiast żadnych informacji, które mogłyby wyjaśnić, dlaczego nie zatrudniono starających się w styczniu 1945 roku o etat znanych przedstawicieli nauki polskiej: Jana Samsonowicza, przedwojennego profesora Katedry Geologii i Paleontologii Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie oraz Józefa Skoczka, historyka i archiwisty, zastępcy dyrektora Archiwum miasta Lwowa, polecanego zresztą przez prof. Juliusza Kleinera.

Anna Łosowska

DELEGACJI

nych mostów (na Wisłocę) szły niekiedy tydzień i dwa, a ludność cywilną często wyrzucano mimo opłacania się, nawet w szczerym polu.

W Rzeszowie byłem zmuszony zatrzymać się 3 dni, ponieważ szosy i tory były kompletnie zawiane śniegiem i komunikacji nie było żadnej. Z Rzeszowa znalazłem okazję do samego Krakowa, jednakże na punktach kontrolnych byłem trzykrotnie wyrzucany i przesiadałem się na coraz to inne samochody. Zaznaczam przy tym, że nikt z władz wojskowych ni cywilnych w czasie podróży nie respektował mojej delegacji służbowej i nie ułatwiał mi podróży i wszędzie trzeba było opłacać się, aby móc dojechać.

Z Krakowa, po załatwieniu wszystkich spraw poleconych mi, wróciłem tą samą drogą i też z powodu braku bezpośredniej okazji do Przeworska, skąd miałem zabrać trochę podręczników potrzebnych naszemu zakładowi, musiałem podróż odbywać odcinkami. Tak więc z Krakowa dojechałem do Tarnowa, z Tarnowa do Rzeszowa, z Rzeszowa przez Przeworsk, Rozwadow, Kępę do Lublina.

Czasokres podróży: Delegacja była wystawiona od dnia 24 lutego do 20

– Eugeniusz Rybka, astronom (do planowanej Katedry Astronomii, z zadaniem zorganizowania Obserwatorium Astronomicznego w Lublinie),

– Kazimierz Sembrat, zoolog, embriolog (do Katedry Anatomii Porównawczej, dla żony profesora przewidywano Katedrę Histologii i Embriologii),

– Stanisław Smoliński, lekarz weterynarii (do Katedry Chorób Wewnętrznych),

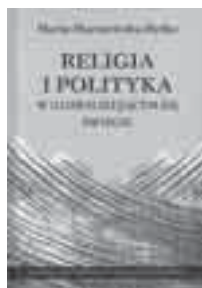

Delegacja służbowa, rewers

Fot. ze zbiorów Archiwum UMCS

PROMOCJA KSIĄŻKI PROF. DR HAB. MARII MARCZEWSKIEJ-RYTKO

„RELIGIA I POLITYKA
W GLOBALIZUJĄCYM SIĘ ŚWIECIE”

W dniu 11 maja 2010 r. w sali Rady Wydziału Politologii UMCS odbyła się promocja najnowszej książki prof. dr hab. Marii Marczevskiej-Rytka pt. „Religia i polityka w globalizującym się świecie”. To intelektualne wydarzenie zainaugurowało cykl promocji książek Wydawnictwa UMCS. W spotkaniu, pod przewodnictwem Dziekana Wydziału Politologii UMCS prof. dr. hab. Grzegorza Janusza oraz Dyrektora Wydawnictwa UMCS dr. Grzegorza Żuka, uczestniczyli naukowcy (zarówno z UMCS, jak i innych ośrodków naukowych), doktoranci, studenci (w tym przedstawiciele Samorządu Studenckiego i Koła Politologicznego) oraz osoby zainteresowane tą ważką problematyką.

Jako pierwszy głos zabrał prof. Grzegorz Janusz. Po przywitaniu zgromadzonych na promocji osób Pan Dziekan przybliżył sylwetkę autorki, podkreślił wagę jej badań naukowych, które koncentrują się m.in. wokół zagadnień z zakresu myśli politycznej religioznawstwa, stosunków międzynarodowych ze szczególnym uwzględnieniem kwestii populizmu, demokracji oraz sprzężeń polityki i religii, a następnie z uznaniem odniósł się do idei promocji książek autorstwa naukowców z UMCS, stanowiących istotny element polityki Wydawnictwa UMCS. Po wysłuchaniu utworów Fryderyka Chopina w wykonaniu duetu Beaty Dąbrowskiej (flet) oraz

Piotra Chilimoniuka (piano) mgr Dorota Maj przedstawiła główne założenia monografii „Religia i polityka w globalizującym się świecie”. Następnie studentka Agata Kotynia przystąpiła do czytania fragmentów książki prof. M. Marczevskiej-Rytka. Na podkreślenie zasługuje fakt, że już po odczytaniu pierwszego fragmentu monografii rozgorzała pasjonująca dyskusja, która toczyła się po odczytaniu każdego jej fragmentu zdecydowanie przekroczyła limit zaplanowanego przez organizatorów czasu.

Podczas spotkania rozważano m.in. znaczenie wiary w życiu człowieka, rodzaje postaw religijnych, kwestie tożsamości i demokracji oraz różnorodności religijnej w koncepcjach jednolitej UE. Podniesio-

no problem definiowania religii, przy której to okazji dyskutanci zgodzili się z Autorką, że Mirceą Eliadem uznającą zasadność badania specyficznych manifestacji *sacrum* zmieniających się w czasie. Bardzo aktywni dyskutanci – dr

Bogusław Pawłowski oraz prof. Antoni Mieczkowski wywołali ożywioną polemikę dotyczącą hermetyczności wyznań islamskiego i chrześcijańskiego, a także zainspirowani przez Autorkę zastanawiali się, na ile osiągnięcie

globalnej zgody musi być powiązane z wyzbyciem się tradycyjnych tożsamości.

Po zakończeniu dyskusji głos zabrał prof. Edward Olszewski – kierownik Zakładu Ruchów Politycznych UMCS, który podkreślił, iż należy docenić odwagę Autorki w podejmowaniu tak złożonego tematu. Dodał również, że wybór i realizacja tematu jest wynikiem szerokiej gamy zainteresowań badawczych prof. M. Marczevskiej-Rytka oraz ogromnej rzetelności jej pracy naukowej, a wydana publikacja to pierwsza książka profesorska napisana na Wydziale Politologii przez jej absolwentkę.

Po wysłuchaniu utworów Jana Sebastiana Bacha w wykonaniu B. Dąbrowskiej oraz P. Chilimoniuka uczestnicy spotkania złożyli Autorce gratulacje i obdarowali ją kwiatami, a także wskazali na potrzebę zorganizowania ponownej dyskusji.

**Dr Krystyna Leszczyńska
Mgr Anna Rakowska**

Fot. Paweł Krzemieński

Fot. Paweł Krzemieński

SZKOLENIOWE PONIEDZIAŁKI

Jedną ze stałych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych, realizowanych w Bibliotece Uniwersyteckiej UMCS są poniedziałkowe wykłady, które odbywają się z reguły raz w miesiącu.

Do ich wygłoszenia są zapraszani bibliotekarze i pracownicy naukowi polskich i zagranicznych ośrodków. Duży wkład w szkolenia wnoszą pracownicy Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS. Celem spotkań jest dostarczenie wiedzy o trendach rozwoju bibliotekarstwa i bibliotekoznawstwa. Wykłady mają charakter otwarty.

Wśród podejmowanych zagadnień dominuje problematyka współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, nowych źródeł

informacji i narzędzi pracy stosowanych w bibliotekach. Wiele spotkań nawiązuje do podejmowanych przez Bibliotekę zadań, jak wdrażanie zintegrowanego systemu komputerowego czy przygotowanie do prac nad biblioteką cyfrową. Zapraszani są organizatorzy podobnych przedsięwzięć, którzy mogą podzielić się swoimi doświadczeniami (dotychczas gościliśmy: prof. Mirosława Górnego z UAM, Bożenę Bednarek-Michalską z UMK, dr Sabine Wefers dyrektor Thüringen Universitäts – und Landesbibliothek w Jenie). Na poniedziałkowych spotkaniach są prezentowane także zabytkowe zbiory Biblioteki UMCS i jej zasoby elektroniczne. Przedstawiane są także inicjatywy organizacyjne: tworzenie bazy Bibliografia Dorobku Naukowego UMCS, badania nad dawną książką czy analiza marketingowa instytucji non profit. W szkoleniach swoją pracę po-

Fot. Andrzej Onys

kazują biblioteki naukowe Lublina (Uniwersytecka Biblioteka KUL, Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego, Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego) i biblioteki specjalistyczne UMCS. W najbliższym czasie planowany jest wykład na temat bibliotek w wirtualnym świecie Second Life, a także prezentacja Biblioteki Cyfrowej UMCS.

Stanisława Wojnarowicz

Dr Sabine Wefers dyrektor Thüringen Universitäts – und Landesbibliothek w Jenie podczas wykładu w Bibliotece Głównej UMCS

TYDZIEŃ BIBLIOTEK

Biblioteka Główna UMCS po raz kolejny włączyła się do ogólnopolskich obchodów Tygodnia Bibliotek. Patronat honorowy nad tegoroczną VII edycją, trającą od 8–15 maja pod hasłem „Biblioteka – słowa, dźwięki, obrazy”, objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski.

Imprezę rozpoczęła 5 maja promocja polsko-rumuńskiej antologii poezji „Nadwrażliwe ogrody” prof. dr. hab. Stanisława Leona Popka z UMCS.

8 maja odbyło się otwarcie pokonkursowej wystawy fotograficznej „Przylapani na czytaniu”, prezentującej najlepsze prace studentów, spośród których najlepszą wyróżniono nagrodą książkową. Konkurs dla studentów zorganizowało Studenckie Koło Informacji Naukowej „Palimpsest”. Drugą imprezą zorganizowaną również przez to koło, wspólnie ze Studenckim Kołem Naukowym Filozofów Kultury UMCS,

była akcja „Molitarg – wolny rynek książki” w dniach 13–14 maja.

W Sali Muzeum UMCS do 15 czerwca będzie można oglądać wystawę „Fryderyk Chopin w słowach, obrazach, dźwiękach” (otwarcie wystawy pod honorowym patronatem JM Rektora UMCS odbyło się 10 maja). Ciekawy program zaprezentowano podczas „Wieczoru z Chopinem” (12 maja) – kiedy goście mogli wysłuchać utworów kompozytora z płyt winylowych i obejrzeć przedstawienie Jarosława Iwaszkiewicza „Lato w Nohant”.

Firma ABE Marketing w dniach 11–12 maja zaprezentowała zagra-

Fot. Grzegorz Wóźniak

Fragment pokonkursowej wystawy „Przylapani na czytaniu”

niczne wydawnictwa naukowe. Ofertę skierowano przede wszystkim do pracowników naukowych Uniwersytetu.

11 maja odbyło się spotkanie z przedstawicielami lubelskiego Wydawnictwa „Fabryka Słów”, specjalizującego się w wydawaniu literatury fantastycznej.

Pod hasłem „Poznajmy bibliotekę uniwersytecką” tradycyjnie otwieramy dla zwiedzających magazyny książek i organizujemy pokaz ekspozycji ze zbiorów specjalnych.

Elżbieta Grzybowska

SPOTKANIE POETYCKIE Z PROF. ZW. DR. HAB. STANISŁAWEM LEONEM POPKIEM

5 maja 2010 roku w Bibliotece UMCS w Lublinie w ramach Tygodnia Bibliotek pod patronatem Rektora Andrzeja Dąbrowskiego zorganizowano wieczór poezji prof. zw. dr. hab. Stanisława Popka. Miejscem spotkania była Czytelnia Humanistyczna BG, gdzie wystawiono prace naukowe oraz tomiki poezji Profesora. Rektor UMCS powitał Pana Profesora, a także specjalnego gościa z Rumunii – prof. Alexandru Șerban’a, dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii – dr. hab. Ryszarda Berę oraz pracowników naukowych, literatów i studentów.

Profesor Alexandru Șerban przetłumaczył i wydał 70 utworów poetyckich Stanisława Popka w tomiku „Nadwrażliwe ogrody” („Grădinile hipersensibile”) w dwujęzycznej wersji: polskiej i rumuńskiej. Jego przekłady wierszy i prozy z języka polskiego ukazują się w jaskkich gazetach i czasopismach: „Independentul”, „Jurnalul de Est”, „Cronica”, „Convorbiri Literale”, „Poezia”. Na łamach tych pism opublikował wiersze m.in.: Henryka Józefa Kozaka, Czesława Miłosza, Stanisława Popka, Tadeusza Różewicza, Leopolda Staffa, Edwarda Stachury, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima. Kancelarz Kapituły Wawrzynu Literackiego – Longin Jan Okoń uhonorował profesora Alexandru Șerban’a Złotym Wawrzynem Literackim. Profesor Șerban, uzasadniając wydanie „Nadwrażliwych ogrodów” Stanisława Popka, podkreślił, że jest to twórczość wyjątkowa, zarówno pod względem treści, jak i formy. Dotyka istotnych dla współczesnego człowieka tematów i jednocześnie nawiązuje do najbardziej wartościowych dzieł ludzkiego geniuszu w dziedzinie literatury, malarstwa oraz muzyki. Forma natomiast porusza subtelnością i precyzją wyrazu.

Profesor Stanisław Popek recytował swoje utwory po polsku natomiast prof. Alexandru Șerban po rumuńsku. Melodyjność obu form przekazu dawała możliwość refleksji nad znaczeniem funkcji komunikacyjnej języka oraz nad możliwością przekazu treści w wielu formach. Ostatecznie sama melodia języka polskiego i rumuńskiego, pozbawiona znaczeń, przypominała temat i kontrpunkt w fugach Jana Sebastiana Bacha.

Subtelne tło recytacji stanowiła stonowana muzyka. Bohater wieczoru po zakończeniu prezentacji swojej twórczości długo odbierał gratulacje i podpisywał egzemplarze tomików poezji.

Beata Tęcza

PROFESOR STANISŁAW POPEK

Stanisław Popek, prof. zw. dr hab. – psycholog, malarz, poeta i eseista o uznanym dorobku naukowym i artystycznym – urodził się 20 II 1936 roku na Zamojszczyźnie.

W roku 1954 ukończył Państwowe Liceum Pedagogiczne w Zamościu, a w 1958 Studium Nauczycielskie w Katowicach (na kierunku wychowanie plastyczne). Studiował historię sztuki na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, a następnie kontynuował studia pedagogiczne na Wydziale Humanistycznym UMCS w Lublinie, specjalizując się w zakresie psychologii pod kierunkiem Józefa Reutta, które ukończył z wyróżnieniem w 1969 roku. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii uzyskał w 1973 r. na podstawie rozprawy „Analiza psychologiczna kryzysów w twórczości plastycznej dzieci i młodzieży”. Sześć lat później (w 1979 r.) habilitował się na podstawie rozprawy „Rozwój twórczości plastycznej dzieci i młodzieży”. W roku 2000 uzyskał tytuł profesora zwyczajnego.

Od 1973 r. pracuje na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS w Lublinie. W latach 1982–1984 był dyrektorem Instytutu Psychologii, w latach 1979–1982 pełnił funkcję prodziekana, a w latach 1984–1987 i 1990–1996 był dziekanem Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Od 2003–2006 był rektorem Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Zamościu. Zajmuje się psychologią różnic indywidualnych, psychologią twórczości, sztuki i psychoddydaktyką.

Jest autorem takich monografii, jak: „Analiza psychologiczna twórczości plastycznej dzieci i młodzieży” (1978, 1985), „Rozwój twórczości plastycznej dzieci i młodzieży” (1979), „Kwestionariusz Twórczego Zachowania. KANH” (1990, 2000), „Barwy i psychika. Percepcja. Ekspresja. Projekcja” (1999, 2003), „Człowiek jako jednostka twórcza” (2001, 2003). W tym roku ukazało się wyjątkowe dzieło: „Psychologia twórczości plastycznej”.

Profesor Stanisław Popek jest współtwórcą i redaktorem naukowym 23 książek oraz autorem 280

Od lewej: prof. zw. dr hab. Stanisław Popek, prof. Alexandru Șerban, prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej UMCS dr Bogusław Kasperek

rozpraw i artykułów. Przez 20 lat pełnił funkcję redaktora naukowego *Annales*, Sekcja J i w tym okresie zredagował 20 tomów rozpraw.

Pod jego kierunkiem napisano i obroniono 25 rozpraw doktorskich.

Profesor – podobnie jak kiedyś jego brat, a obecnie także żona i syn – uprawia twórczość plastyczną: zorganizował 45 wystaw indywidualnych w kraju i za granicą. Do najważniejszych wystaw krajowych indywidualnych należy zaliczyć: Biała Podlaska – 1969, 2000, Białystok – 1973, Chełm Lubelski – 1973, 1978, Cieszyń – 1994, Hrubieszów – 1988, 1999, Kazimierz Dolny – 1992, 1995, 1996, Kielce – 2002, Kraków – 1996, Lublin – 1969, 1972, 1983, 1985, 1995, 1996, 2001, Łęczna – 1986, Nałęczów – 1994, 1996, 2002, Piotrków Trybunalski – 1995, Puławy – 1994, Warszawa – 1994, 1999, 2002, Zamość – 1961, 1967, 1983, 1988, 1998, 2003. Wystawy indywidualne za granicą: Eidhoven (Holandia – 1980), Paryż (Francja – 1983), Hamburg (Niemcy – 1985), Družba (Bułgaria – 1986), Roden (Holandia – 1988), Baranowicze (Białoruś – 1989), Brześć (1990).

Jest członkiem honorowym Polskiego Stowarzyszenia Kreatywności, Towarzystwa Sztuk Pięknych, członkiem Związku Literatów Pol-

skich (w latach 1998–2002 był prezesem Lubelskiego Oddziału ZZLP). Opublikował ponad 300 utworów literackich (poezja, eseistyka, mała proza). Jest autorem 10 zbiorów poezji: „Wymiary czasu” (1994), „Ku brzegom Styksu” (1996), „Wenus leżąca” (1996), „Tryptyk z Michałem Aniołem” (1997), „Ptakom błękitnym” (1999), „Odsłony Rzymskie” (2000), „Maski podrózne – poematy” (2001), „Srebrne ogrody” (2003), „Polityk czasu – wybór poezji” (2006) oraz w tłumaczeniu na polski tom poezji – „Nadwrażliwe ogrody” (2010) wydany w dwóch językach: rumuńskim i polskim przez Wydawnictwo Uniwersytetu w Jași (Rumania). Tom prozy „Sny z wieży milczenia” Związek Literatów Polskich opublikował w 2008 roku.

Profesor Stanisław Popek był laureatem konkursów literackich im. B. Leśmiana (1985), M. Swatowskiego (1993), A. Kamińskiej (2000) nagroda główna za najlepszy tom poezji Lubelszczyzny „Ptakom błękitnym”, S. Żeromskiego (w dziedzinie małej prozy – 2000).

Jego utwory publikowano w kilkudziesięciu zbiorach i almanachach literackich. Był laureatem 7 nagród naukowych ministra nauki i 6 nagród artystycznych (plastyka, literatura). Jest odznaczony Krzyżem Kawalerskim, a także wyróżniony

medalami „Za zasługi dla UMCS” i „Zasłużonego Działacza Kultury”. W 2008 r. Profesor otrzymał Złoty Wawrzyn Literacki za całokształt twórczości.

Twórczość naukowa i artystyczna Profesora Stanisława Popka była i jest inspiracją dla wielu twórców. Pytany w wywiadzie w 2001 r. o to, kto był jego inspiracją w środowisku psychologicznym, odpowiedział: „Teorią twórczości zainteresował mnie mój wielki mistrz J. Reutt. Poza tym z nurtu polskich psychologów najbardziej interesujące były dla mnie poglądy S. Szumana, B. Hornowskiego, M. Tyczkovej, J. Pietra. Z moich pośrednich nauczycieli wymienilibym Z. Pietraśńskiego, J. Kozielskiego, A. Strzałeckiego, J. Strelaua, a także wielu innych znakomitych uczonych, z którymi nie zawsze mogłem się zgodzić, ale właśnie taka sprzeczna postawa jest inspirującą siłą”.

Dookreślając swoje credo naukowe, Profesor stwierdził: „Człowiek powinien próbować wszystkiego. Moją dewizą życiową jest wszechstronna aktywność, zaś w nauce jestem zwolennikiem postawy sceptycznego optymizmu, tzn. wierzę, ale jednocześnie wątpię. Poza tym nie głoszę poglądów jednej racji, bo uważam, że dogmatyzm jest zaprzeczeniem postawy twórczej i twórczości”.

UNIWERSYTECKIE SPOTKANIA Z LITERATURĄ W KOLEGIUM LICENCJACKIM W RADOMIU

22 kwietnia 2010 roku w sali konferencyjnej Kolegium Licencjackiego UMCS w Radomiu odbyło się pierwsze „Uniwersyteckie Spotkanie z Literaturą”, będące nową propozycją Uczelni, kierowaną do pracowników i studentów.

Kolejka po dedykację

Uczestnicy spotkania

Swoją twórczość zaprezentował wykładowca, a jednocześnie absolwent i obecny doktorant UMCS, radomski poeta i polonista Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu – Adrian Szary, który ma na swoim koncie liczne publikacje, m.in.: debiutancki tomik poezji „Wianek z myśli”, zbiór bajek „Szarówki, czyli bajki do czytania o zmierzchu” oraz opowiadania „Pierwodruki i przedruki”.

Sylwetkę autora przedstawił dyrektor Kolegium Licencjackiego UMCS w Radomiu – Ireneusz Chorościński. – Mam nadzieję, że to pierwsze spotkanie nowego, studenckiego cyklu będzie okazją do zachęcenia innych twórców do przedstawienia swoich dokonań literackich – mówił. Następnie Adrian Szary przeczytał licznie zgromadzonym studentom kilka swoich utworów. Przedstawił też swych specjalnych gości, uczestników, prowadzonych przez niego

Warsztatów Literackich w Stowarzyszeniu Centrum Młodzieży „Arka”: Edytę Sieradz, studentkę Politechniki Radomskiej oraz Wyższej Szkoły Nauk Społecznych i Technicznych, a także Macieja Kwiatkowskiego – ucznia Publicznego Gimnazjum nr 10 w Radomiu. Swoją poezją podzieliła się również członkini, zaprzyjaźniona z Adrianem Szarym, Koła Poezji Nie – Odkrytej „Szuflada” – Zofia Falkiewicz.

Podczas pierwszego „Uniwersyteckiego Spotkania z Literaturą” można było nabyć antologię powarsztatową – „Puzzle pamięci” i „Nową Teorię Literatury Użytkowej”, redagowane przez Adriana Szarego, a także porozmawiać z autorami o tajnikach warsztatu pisarskiego.

Do Adriana, Edyty, Zofii i Maćka ustawiały się długie kolejki studentów z prośbą o podpisanie książek, zdjęcia i krótką rozmowę. „Uniwersyteckie Spotkanie z Literaturą” zorganizowali członkowie Samorządu Studenckiego, redakcja studenckiej gazety „Etykieta” oraz Koło Naukowe Polonistów, działające w Kolegium Licencjackim UMCS w Radomiu.

Dorota Kędzierska-Stróż

UCZEŃ W ŚWIECIE WARTOŚCI

Nakładem Wydawnictwa UMCS ukazała się książka prof. Małgorzaty Karwatowskiej

Instytutu Filologii Polskiej pt. „Uczeń w świecie wartości”. Publikacja ta wydaje się szczególnie ważna w dobie współczesnej, gdy transformacja norm i wartości zmuszają do głębszego zastanowienia się nad istotą i rolą warto-

ści w życiu każdego człowieka. Tym bardziej, że kryzys współczesnej kultury, będący wynikiem oddziaływania atrakcyjnych, szczególnie dla młodych Polaków, a przy tym niezwykle agresywnych mód kulturowych, prowadzi do niebezpiecznego relatywizowania wartości.

Zamieszczone w tym tomie teksty składają się z trzech części:

1) rozważań teoretycznych dotyczących konkretnych nazw wartości, 2) ich rozumienia w języku młodzieży, 3) propozycji rozwiązań praktycznych. Jak pisze autorka: „Teksty zostały pomyślane w ten sposób, aby mogli z nich skorzystać przede wszystkim nauczyciele na wszystkich szczeblach edukacyjnych, a także studenci oraz ci, którym bliska jest problematyka aksjologiczna”.

Beata Jarosz

Toxic Garden

Fot. Maciek Bielec

SCENA AD HOC

Jesienią w Akademickim Centrum Kultury „Chatka Żaka” ruszył projekt muzyczny – „Scena Ad Hoc”. W każdy czwartek w czarnym foyer Centrum kolejne zespoły prezentują swoje umiejętności. Do tej pory w ramach 20 koncertów wystąpiły już 23 zespoły.

Od Festiwalu Młodych do projektu „Scena Ad Hoc”

Był czerwiec ubiegłego roku, kiedy Bogdan Bracha, lider Orkiestry Św. Mikołaja, zaangażował się w organizację I Festiwalu Młodych UMCS. – Jest to inicjatywa, której celem było otwarcie „Chatki Żaka” na nowe pomysły i ożywienie ruchu amatorskiego wokół tego ośrodka. Zajmowałem się konkursem muzycznym. Była to impreza dla licealistów, a na Festiwal zgłosiło się wiele zespołów studenckich. Ze względu na regulamin festiwalu musieliśmy je odrzucić. I tak doszedłem do pomysłu „Sceny Ad Hoc”. Pomyślałem, że powinno istnieć miejsce prezentacji dla takich grup – mówi Bogdan Bracha.

Podzielić się wiedzą i doświadczeniem

Projekt „Scena Ad Hoc” ruszył jesienią 2009 roku. Zaimprovizowano scenę w czarnym foyer Chatki, na której co tydzień występuje jeden lub dwa zespoły. – Był to mój głos w dyskusji o roli ACK w kulturze studenckiej o tym, jak my, jako doświadczeni muzycy, animatorzy

czy menadżerowie, możemy podzielić się swoją wiedzą. Twierdzę, że kultura studencka to żywioł, który potrzebuje tylko szansy samorealizacji. Pracując ze studentami, staram się nie emanować swoim doświadczeniem. Nie mówię: „Sorry, przyjacielu, ja już zagrałem ponad dwa tysiące koncertów, więc lepiej wiem”. Scenę „Ad Hoc” tworzy młodzież: muzycy, studenci animatorzy i widzowie. Wszystko jest żywe i autentyczne – dodaje.

Jesteśmy zespołem

– „Scena Ad Hoc” to przede wszystkim ludzie i ich działalność – podkreśla pomysłodawca projektu. – Ludzie sztabu „Sceny Ad Hoc” nie są zwykłymi wolontariuszami. To grupa współpracowników, kumpli, którzy realizują ze mną wspólnie wyznaczone cele. Razem tworzymy zespół. Sztab cały czas się organizuje i zmienia. Aktywnym działaczom staram się stwarzać możliwości znalezienia sobie własnych pól działania, przestrzeni w których czują się najlepiej. Jedna osoba zajmuje się w robieniem plakatów, inna organizuje koncerty, itd. Chcemy naszą działalność pro-

wadzić także w innych miejscach niż „czarne foyer”. Scena „Ad Hoc” to nie tylko koncerty. Myślimy też o innych formach, w tym o stronie internetowej, zakładce na domowej stronie ACK „Chatka Żaka”. Pracujemy obecnie nad wydawnictwami opisującymi pierwszy sezon Sceny. W przyszłości chciałbym zorganizować cykliczne spotkania środowiskowe muzyków.

Mamy zaufanie do muzyków

Jednym z założeń projektu jest wspieranie inicjatyw zespołów, np. pomoc w promocji koncertów m.in. na portalach społecznościowych czy stronie domowej ACK „Chatka Żaka”.

– Nie prowadzimy żadnych kwalifikacji zespołów, które mają zagrać na „Scenie Ad Hoc” mówi Bogdan Bracha. – Tak naprawdę nie wiemy, co zespół, który za chwilę rozpoczyna koncert, sobą zaprezentuje. Zakładamy tylko, że „ugra” minimum czterdzieści minut autorskiego koncertu. Do tej pory nie zdarzyło się, żeby na scenę wyszli muzycy, którzy nie potrafili grać. Mamy do nich zaufanie. Było wiele koncertów bardzo wartościowych artystycznie. Bardzo dobrze zapamiętałem pierwszy koncert – „Klucze” otworzyły nowe drzwi, jak ktoś napisał w recenzji. 26 listopada 2009 to była pierwsza nasza próba, debiut. I był bardzo interesujący artystycznie koncert. To dało mi wiarę w sens tejże inicjatywy – dodaje.

Agnieszka Góra

Fot. Maciek Bielec

RokeeJazz

O TYM JAK SCHLIEMANN DOTARŁ DO HRUBIESZOWA

Po raz pierwszy na krańcach Unii Europejskiej, w małym Hrubieszowie, tamtejsze Muzeum im. ks. Stanisława Staszica dostąpiło niepowtarzalnego zaszczytu prezentowania skarbów trojańskich, słynne „złoto Schliemanna”. Gigant muzealny z Berlina wybrał hrubieszowskie Muzeum w nagrodę za niespotykany entuzjazm dla archeologii, panujący w tym regionie. Po raz pierwszy też cały komentarz do wystawy i towarzyszącą jej książkę wydano w języku ukraińskim.

badan „rzymskich” dziejów ziemi hrubieszowskiej.

Dla mieszkańców tego regionu kibicowanie wykopaliskom przestało już polegać na przyjmowaniu do wiadomości ich rezultatów.

Mieszkańcy Masłomęcza postanowili wcielić się w historycznych Gotów i własnymi słowami opowiadać o ich nadbużańskich dziejach. W szkołach powiatu hrubieszowskiego dzieci uczą się o rodzimej starożytności, biorą też udział w tematycznych konkursach wiedzy o archeologii.

Gdy szukałem sposobów odwzajemnienia się, z pomocą przyszli moi niemieccy przyjaciele. Oni również, tak jak ich koledzy z Danii, Francji, Ukrainy i wielu innych krajów są pod wrażeniem archeologicznej gorączki w Hrubieszowie. To najpierw prof. Wilfried Menghin, dr Heino Neumayer i dr Manfred Navroth podsunęli mi pomysł, bym spróbował pomóc w budowaniu wyższej rangi miejscowego Muzeum. Wtedy też padło hasło „Troja”, przyjęte życzliwie przez twórczynię wystawy, dr Alix Hänsel i dyrektora Museum für Vor- und Frühgeschichte z Berlina, prof. Matthiasa Wernhoffa. Uznali ten pomysł, co prawda, za zdumiewający – nigdy wystawa tej klasy nie gościła w prowincjonalnym muzeum – ale również awangardowy i zaskakujący. Potem zaznałem życzliwości mojego przyjaciela, dr Wojciecha Brzezińskiego, dyrektora Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie, który jako goszczący swego czasu „Sen Henryka Schliemanna o Troi” wsparł mój pomysł z całych sił, ofiarując pomoc merytoryczną, organizacyjną i prawną.

Andrzej Kokowski

Złota maska Agamemnona

Fot. Jolanta Reputakowska

Uroczyste otwarcie wystawy. Od lewej stoją: A. Kokowski, A. Hänsel, B. Wliziło, J. Kuropatwa, K. Grabczuk, J. Palikot

U przyczyny sensacyjnej decyzji berlińskiego Museum für Vor- und Frühgeschichte leży autorytet archeologii lubelskiej. Jest to również wyraz szacunku dla dokonań archeologicznych Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie, marka prowadzonych bowiem przez nas badań jest szeroko znana w wielkim świecie.

Ale droga do tego pomysłu była długa i wyboista.

Po ukończeniu archeologii w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu skierowałem oczy na Lubelszczyznę. Szybciej niż mogłem sobie zamarzyć, dokonałem odkrycia, które zainteresowało nie tylko fachowców, ale również media, a za ich pośrednictwem tysiące przeciętnych zjadaczy chleba. Odkryłem Gotów

o na tyle dziwnej, niecodziennej kulturze, że od miejsca moich wykopalisk w Masłomęczu mogłem zaproponować wyodrębnienie „grupy masłomęckiej”.

Od tej pory opowieści o kawałkowanych pośmiertnie zwłokach kobiet zaczęły obiegać świat i przeprowadziły hrubieszowskie odkrycia przez wielką wystawę „I Goti” w Mediolanie, monograficzną „Schätze der Ostgoten” (pokazywaną też w kraju po wielokroć jako „Skarby wschodnich Gotów”) w BERN czy wystawę o Wandalach organizowaną w Niemczech i Polsce. Gościłem też z nimi na dziesiątkach kongresów i konferencji. Z satysfakcją obserwowałem, jak czytane są moje książki, w których opisywałem coraz aktualniejsze stany

NOWOCZESNA SPECJALNOŚĆ – BEZPIECZEŃSTWO JĄDROWE I OCHRONA RADIOLOGICZNA

Od 4 lat na kierunku fizyka I stopnia istnieje specjalność: bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna, ciesząc się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Zajęcia dydaktyczne w ramach specjalności zaczynają się od drugiego roku. Przedmioty specjalizacyjne obejmują prawie 600 godzin. Zajęcia laboratoryjne odbywają się w pracowni jądrowej Instytut Fizyki oraz w pracowni radiochemicznej Zakładu Radiochemii. Organizowane są też wyjazdy do Świerku celem zapoznania się z pracą jedynej w Polsce funkcjonującego reaktora naukowo-badawczego.

Po czwartym semestrze studenci uczestniczą w trzytygodniowej praktyce specjalistycznej w krajowych i zagranicznych jednostkach naukowo-badawczych dysponujących urządzeniami jądrowymi. Wcześniej studenci odbywają tygodniową praktykę w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej k. Moskwy (Rosja). Zapoznają się tam z budową i zasadą działania dużych akceleratorów, największego na świecie reaktora impulsowego oraz infrastruktury badawczej i technicznej. Podczas pobytu w Dubnej uczestniczą w zajęciach z zakresu podstaw bezpieczeństwa jądrowego, metod i przyrządów dozymetrycznych, systemu ochrony radiologicznej ZIBJ, dozymetrii wiązek medycznych i dozymetrii klinicznej oraz badań radiacyjnych w ZIBJ.

Po zakończeniu szkolenia i zdaniu egzaminu studenci otrzymują świadectwo.

Dla studentów jest organizowana też wycieczka do Sergijew-Posadu – ważnego miejsca prawosławnych pielgrzymek. Kompleks zabytków obejmuje 13 świątyń. Główną cerkwią kompleksu jest sobór troicki.

Wyjazd odbywa się na atrakcyjnych warunkach finansowych. Niezbędny wkład to koszt biletu w jedną

Studenci z wicedyrektorem Instytutu Fizyki UMCS – dr hab. Bożeną Jasińską podczas zwiedzania Sergijew-Posadu

stronę. Resztę wydatków pokrywa część składki członkowskiej z budżetu ZIBJ. Wszystko odbywa się w ramach umowy podpisanej przez Pełnomocnego Przedstawiciela Rządu RP w ZIBJ, prof. Michaela Waligórskiego, z Dyrektorem ZIBJ. Bieżącą współpracę koordynuje Komisja ds. Współpracy z ZIBJ, której przewodniczącym jest prof. Mieczysław Budzyński. Istotnej pomocy udziela Dziekan Wydziału Matematyki Fizyki i Informatyki.

Aby jak najlepiej przygotować absolwentów do pracy zawodowej, są

organizowane szkolenia. Jednym z nich było szkolenie przygotowane przez Instytut Energii Atomowej oraz Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej w ramach „Długoletniego programu szkoleniowego Unii Europejskiej”. Obejmowało ochronę radiologiczną i bezpieczeństwo jądrowe oraz zabezpieczenie źródeł radioaktywnych w transporcie i na przejściach granicznych. Po zdaniu egzaminu uczestnicy kursu otrzymali świadectwa.

Problematyka bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i energetyki jądrowej jest nową specjalnością na Uczelni. Zakład Metod Jądrowych IF z Zakładem Radiochemii Wydziału Chemii pracuje nad wykształceniem własnych specjalistów w tym zakresie. Dzięki pomocy władz rektorskich dr B. Zgardzińska i dr R. Zaleski odbyli dwumiesięczne przeszkolenie w Francji w zakresie energetyki jądrowej. Przeszkolenie odbyło się w ośrodkach firmy AREVA, czołowego producenta energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych. We Francji w 2008 roku 86% energii elektrycznej pochodziło z elektrowni jądrowych.

Zakładamy, że absolwent specjalności bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna będzie posiadał wiedzę i umiejętności niezbędne przy obsłudze urządzeń jądrowych stosowanych w przemyśle, szpitalach, radiologicznej ochronie środowiska, jednostkach naukowo-badawczych, reaktorach i elektrowniach jądrowych. Ponadto znajomość prawa atomowego i aktów wykonawczych umożliwi naszym absolwentom uzyskanie uprawnień inspektora ochrony radiologicznej i podjęcie pracy w jednostkach dozoru jądrowego.

Mieczysław Budzyński

Naukowe Studenckie Koło Samorządowców zorganizowało XIII Tydzień Samorządności. Spotkanie odbyło się 19–23 kwietnia na Wydziale Politologii.

XIII TYDZIEŃ SAMORZĄDNOŚCI

Fot. z archiwum Katarzyny Kuć-Czajkowskiej

Tadeusz Fijałka i Jerzy Gryz podczas debaty „Wizje rozwojowe Lublina”

W pierwszym dniu obrad zaproszeni prelegenci: Krzysztof Żuk – zastępca prezydenta miasta ds. Rozwoju, Jerzy Gryz, były dowódca Garnizonu Lublin, Tadeusz Fijałka, były prezes MPWiK, dyskutowali o wizjach rozwojowych Lublina: infrastrukturze technicznej i sportowej, kulturze i estetyce miasta (planów zagospodarowania przestrzennego i starań Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2010) oraz relacji między sferą nauki i biznesu.

Drugiego dnia przedstawiciel Wydziału Zarządzania Funduszami Strukturalnymi Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, Radosław Olszewski, przeprowadził szkolenie „Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007–2013”.

„Posprzątajmy Lublin – rola samorządu w zakresie ochrony środowiska” to tytuł kolejnego dnia debaty. Zaproszeni zostali: Marian Stani, dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin, Sławomir Struski, dyrektor Departamentu Rolnictwa i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, Grzegorz Uliński, kierownik Wydziału

Inspekcji, Leszek Żelazny, Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Andrzej Pietrkiwicz z MPO SITA Lublin SA, Sławomir Janicki z Lubelskiej Agencji Ochrony Środowiska S.A., Andrzej Karaś, prezes Lubelskiej Fundacji Ochrony Środowiska Naturalnego, Wojciech Lutek, prezes KOM-EKO, dr Janusz Stochlak, ekspert ds. ochrony środowiska w samorządzie terytorialnym. Prelegenci poruszyli problematykę związaną z utrzymaniem porządku w mieście, terenami zieleni i gospodarką odpadami.

„20 lat samorządu terytorialnego w Polsce” to tytuł czwartego dnia spotkań. Prelegentami byli: prof. Michał Kulesza, były pełnomocnik rządu ds. reformy samorządu terytorialnego, Jacek Sobczak, wicemarszałek województwa lubelskiego, Paweł Piłka, starosta powiatu Lubelskiego, dr Sławomir Janicki, prezydent Lublina w latach 1990–1991, dr inż. Leszek Bobrzyk, prezydent miasta w latach 1991–1994, Tomasz Małeczki, dyrektor Regionalnego Ośrodka Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Lublinie, dr Mariusz Sienkiewicz, adiunkt w Zakładzie Samo-

rządów i Polityki Lokalnej Wydziału Politologii UMCS. Goście ocenili funkcjonowanie samorządu terytorialnego. Dyskusja koncentrowała się wokół kształtowania koncepcji samorządu terytorialnego oraz jego funkcjonowania 20 lat po reformie i sposobów doskonalenia.

Tego dnia odbył się konkurs wiedzy o samorządzie terytorialnym dla studentów I roku politologii. Dla pięciu zwycięzców organizatorzy zagwarantowali miejsca na specjalności samorząd i polityka lokalna oraz nagrody książkowe.

W ostatnim dniu dyskusja koncentrowała się wokół ułatwienia młodym ludziom wejścia do gry politycznej. Na debatę zatytułowaną „Parytety dla młodych” zaproszenie przyjęli: Jakub Biernat, członek organizacji Zieloni 2004, Piotr Dziedzicz, wiceprezes Oddziału Lublin Stowarzyszenia KoLiber, Krzysztof Jakubowski, przewodniczący Partii Demokratycznej na Lubelszczyźnie, Urban Kępa, koordynator Młodych Socjalistów, Michał Mulawa, pełnomocnik Forum Młodych PiS z okręgu lubelskiego, Jan Srebrny, przewodniczący Koła Młoda Platforma PO RP, Grzegorz Wenarski, przewodniczący Regionu Lubelskiego Stowarzyszenia „Młodzi Demokraci”. Goście poruszyli tematykę związaną z rolą młodych ludzi w partiach politycznych i na scenie politycznej, ich zaangażowaniem w pracę na rzecz młodzieżówek i działalności w partiach politycznych. Zastanawiano się, jakie działania podjąć, by zwiększyć aktywność młodzieży w życiu publicznym.

Katarzyna Kuć-Czajkowska

Fot. Julia Umrńska

LATYNOAMERYKANISTÓW UMCS W AMBASADACH LATYNOAMERYKAŃSKICH

Koło Latinoamerykanistów organizuje regularne spotkania z kulturą Ameryki Łacińskiej i umożliwia kontakt ze światem dyplomacji. 15 kwietnia członkowie koła na zaproszenie trzech latinoamerykańskich placówek dyplomatycznych w Polsce udali się tam wspólnie z opiekunem dr Katarzyną Krzywicką z Zakładu Ruchów Politycznych.

Studenci mieli okazję gościć w Ambasadach Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, Wschodniej Republiki Urugwaju i Republiki Kolumbii. W siedzibie pierwszej z nich grupę przywitał Jesús Cruz i jego małżonka. Przyjęcie dalekie było od żelaznego rygoru i oziębłej kurtuazji, z jaką czasem kojarzy się świat dyplomacji. Pan Chargé d'Affaires odpowiadał nawet na pytania o proces polityczny w Wenezueli, rządzonej w myśl budowy *Socialismo del siglo XXI* (socjalizmu XXI wieku) przez pełniącego najwyższy urząd, już od ponad 11 lat, prezydenta Hugo Chaveza. Studenci mogli dowiedzieć się także o drodze, jaką muszą przebyć, by trafić do świata dyplomacji.

Kolejnym punktem na mapie był korpus dyplomatyczny Wschodniej Republiki Urugwaju. Ambasador Julio Giambruno Viana opowiedział z chronologiczną i numeryczną precyzją historię relacji między Polską a Urugwajem.

Po odwiedzinach ambasady urugwajskiej studenci udali się na Saską

Kępę, gdzie przy ulicy Zwycięzców 29 mieści się Ambasada Republiki Kolumbii. Ambasador Jorge Alberto Barrantes Ulloa, obecny przez chwilę na spotkaniu z kołem, przekazał głos Pierwszemu Sekretarzowi Duvánowi Ocampo, który udowodnił ponad wszelką wątpliwość, że młody, świetnie wykształcony obcokrajowiec po czterech latach pracy w Polsce nie tylko jest w stanie ujarzmić nasz trudny język, lecz także w ciągu półtorej godziny zobrazować historię Kolumbii, odwołując się przy tym ze znanstwem do historycznych doświadczeń polskiej walki o niepodległość.

„Kolumbia – jedyne ryzyko jest takie, że będziesz chciał zostać”. Słowa na okładce reklamującego turystykę w Kolumbii folderu, znalezione później wśród licznych pamiątek z tamtego dnia, są i prawdziwe, i mało realistyczne: niewielu Polaków decyduje się na kosztowną przeprawę przez dziesięć tysięcy kilometrów Atlantyku, by poznać prawdziwą Amerykę Łacińską.

Jan Rydzak

POLITOLOGICZNE KOŁO NAUKOWE KONTRA WALDEMAR PAWLAK

25 kwietnia członkowie Politologicznego Koła Naukowego wzięli udział w programie „Młodzież kontra... czyli pod ostrzałem” emitowanym w niedzielę o godzinie 20.50 przez TVP Info. Tym razem „pod ostrzałem” pytań był Waldemar Pawlak – wicepremier obecnego rządu oraz kandydat PSL na urząd prezydenta. Tematy przewodnie spotkania obejmowały bieżące wydarzenia, kampanię wyborczą, a także prezentację wizji prezydentury lidera ludowców. Po pełnej emocji audycji gość programu znalazł czas na rozmowę ze studentami politologii. To nie pierwszy raz, kiedy studenci z Politologicznego Koła Naukowego aktywnie reprezentują UMCS, biorąc udział w telewizyjnej debacie politycznej. Wcześniej uczestniczyli w audycji z udziałem premiera Donalda Tuska.

Konrad Trzeźniak

Fot. Katarzyna Michalik

PKN w programie „Młodzież kontra... czyli pod ostrzałem” z udziałem Waldemara Pawlaka

Konkurs „Studencki Nobel” został zorganizowany przez Niezależne Zrzeszenie Studentów. Uczestnikiem konkursu mógł być każdy student, który spełniał kilka kryteriów: nie mógł przekroczyć 28 roku życia, z semestru poprzedzającego zgłoszenie do konkursu student musiał posiadać średnią ocen minimum 4,0. Przy ocenie, oprócz wyników w nauce, brana była pod uwagę aktywność naukowa i społeczna, znajomość języków obcych oraz publikacje naukowe i referaty.

W tym roku żacy mogli starać się nie tylko o tytuł Najlepszego Studenta RP. Przyznawany był również tytuł Branżowego Laureata Wojewódzkiego i Branżowego Laureata Krajowego. Wśród kategorii, w jakich oceniano studentów, znajdowały się: nauki przyrodnicze, inżynierskie i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze, społeczne, ekonomiczne, humanistyczne, sztuka, sport i języki obce.

W kwietniu komisje poszczególnych uczelni dokonały oceny najlepszych studentów na etapie uczelnianym. W maju – na etapie wojewódzkim. Tytuł Najlepszego Studenta w regionie lubelskim zdobyła studentka KUL, Aleksandra Krauze. Wśród laureatów etapu wojewódzkiego znaleźli się studenci UMCS: Wojciech Sieradzki (laureat wojewódzki, III miejsce i najlepszy student na etapie uczelnianym oraz w kategorii nauki społeczne) i Ada Dobrowolska w kategorii nauki ekonomiczne. (ms)

30 kwietnia Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów we współpracy z organizacjami studenckimi nakręcił Lip Duba. Projekt powstał w odpowiedzi na ogólnoswiatowy trend tworzenia klipów promujących uczelnię. W filmie wziął udział prorektor Stanisław Michałowski. Lip Dub to nagranie, które łączy w sobie lip sync (dopasowywanie położenia ust do wydawanych dźwięków) i audio dubbing (przetwarzanie lub kopiowanie wcześniej nagranych dźwięków). Taki film jest połączeniem spontaniczności, autentyczności, zaangażowania aktorów i dobrej zabawy. Klipy nagrały już największe światowe i polskie uczelnie. UMCS może pochwalić się efektem swojej ciężkiej pracy na serwisie YouTube, bo to właśnie tam zamieszczane są wszystkie nakręcone teledyski. (ms)

KOZIERNALIA 2010

Kilka dni temu zakończyły się XIX Lubelskie Dni Kultury Studenckiej „Koziernalia 2010”. Organizatorem stu-

denckiego święta na naszej Uczelni jest, jak co roku, Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów.

Święto żaków trwało 11 dni. 6 maja prezydent miasta Adam Wasilewski przekazał Annie Nieoczym, przewodniczącej samorządu studenckiego Uniwersytetu, symboliczny klucz do bram miasta. Większość wydarzeń odbywała się na terenie miasteczka akademickiego. W ramach kulturalnego święta żaków Lublin odwiedziły takie gwiazdy jak: Czesław Mozil, Eldo, Audiofeels, Cool kids of Death, Myslovitz, Vavamuffin, Ptaki i Kayah. Wiele spotkań oko w oko z kulturą miało miejsce w Ogrodzie Saskim.

Tam odbył się Kabaretom charytatywny z udziałem Tomasza Jachimka, pokazy tańca i dwa duże koncerty. Chatka Żaka tętniła życiem każdego dnia. Młodzi ludzie mogli wziąć udział w Studenckim Przeglądzie Alternatywnej Muzyki 2010 „SPAM”, koncertach bluesowych i jazzowych, spektaklach i projekcjach filmów animowanych, Meetingu Teatralnym, Erasmus Day i Poetyckim Fight Clubie. Zorganizowano również Dni Wydziałowe oraz Dzień Sportu. Po zabawie przyszedł czas na chwilę wyciszenia. Już niebawem przed studentami sesja zaliczeniowo-egzaminacyjna. (ms)

SPORT TELEGRAM

opracowanie:
Jakub Kosowski

AKADEMICKIE MISTRZOSTWA POLSKI

Fot. Z archiwum AZS UMCS

Koszykówka mężczyzn

W dniach 30.04–02.05.2010 r. w Lublinie odbył się turniej półfinałowy Akademickich Mistrzostw Polski w koszykówce mężczyzn. Koszykarze UMCS mieli więc okazję w swojej hali wywalczyć awans do ogólnopolskiego finału. Problemy pojawiły się już na etapie rozgrywek grupowych. Podopieczni trenera Zdzisława Szabały trafili do najsilniejszej grupy eliminacyjnej. W pierwszym meczu turnieju ulegli po dogrywce faworyzowanemu zespołowi Uniwersytetu Rzeszowskiego 69:79. W drugim meczu pewnie pokonali Politechnikę Krakowską. Trzeci – decydujący o awansie do kolejnej fazy zawodów mecz z AGH Kraków – zakończył się zwycięstwem naszych zawodników. Sukces tym bardziej nieoczekiwany – że AGH Kraków pokonała Uniwersytet Rzeszowski. W drugiej fazie turnieju nasz zespół musiał pokonać PWSZ Krosno, aby myśleć o grze z poznańskim finale AMP. Niestety, uległ rywalom 60:68. Warto odnotować, iż w roku ubiegłym to właśnie zespół z Krosna zamknął naszym koszykarzom drogę do finału. Ostatecznie, po porażce w ostatnim meczu z lubelskim Uniwersyteciem Przyrodniczym reprezentanci UMCS zajęli szóste miejsce w turnieju półfinałowym. 🏆

AKADEMICKIE MISTRZOSTWA WOJ. LUBELSKIEGO

Judo kobiet i mężczyzn

Fot. Z archiwum AZS UMCS

Zawody w judo odbyły się 8 maja 2010 r. w hali AOS UMCS. Bardzo dobrze wypadły nasze reprezentantki. Na pochwały zasługuje przede wszystkim Mariola Stanios, która stoczyła zacięty pojedynek z Katarzyną Szlendak (PWSZ Chełm), medalistką Mistrzostw Polski. W klasyfikacji drużynowej judoczki UMCS zajęły pierwsze miejsce. Nie do końca natomiast można być zadowolonym z występu męskiej części naszej reprezentacji. Co prawda studenci UMCS zajmowali dobre miejsca w swoich kategoriach wagowych (Bartosz Karkuszewski wygrał nawet rywalizację w kategorii 66 kg), to jednak skromna, bo zaledwie trzyosobowa reprezentacja UMCS, zajęła drugie miejsce w klasyfikacji mężczyzn. 🏆

Siatkówka plażowa kobiet

Fot. Z archiwum AZS UMCS

Tradycyjnie już duże nadzieje wiąaliśmy z występem naszych siatkarek. Podopieczne trenera Jaka Rutkowskiego broniły bowiem

pierwszych miejsc w klasyfikacji indywidualnej i drużynowej z ubiegłego roku. Tegoroczny występ także należał do niezwykle udanych. Finał bowiem rozegrał się pomiędzy naszymi studentkami. Ostatecznie pierwsze miejsce niespodziewanie zajęły Paulina Watras i Anna Banaszak, przed Dominiką Kołosińską i Bernadettą Cieśllicką. Trzecia z naszych par uplasowała się na wysokim – piątym miejscu. Doskonałe wyniki indywidualne pozwoliły na zajęcie pierwszego miejsca w klasyfikacji drużynowej z dużą przewagą nad Uniwersytetem Medycznym. 🏆

Tenis stołowy kobiet i mężczyzn

Fot. Z archiwum AZS UMCS

Turniej indywidualny w tenisie stołowym kobiet i mężczyzn został zorganizowany 7 maja 2010 r. w hali AOS UMCS, zaś jego organizatorem był Klub Uczelniany AZS UMCS. W rywalizacji wzięła udział rekordowa liczba zawodniczek i zawodników. Dobrze zaprezentowali się w nim nasi sportowcy. Kamila Maruszczak zajęła drugie miejsce w rywalizacji kobiet, zaś Filip Grajewski – piąte wśród mężczyzn. Dobre występy pozostałych naszych reprezentantów pozwoliły także na zajęcie drugiego miejsca w klasyfikacji drużynowej kobiet i mężczyzn. 🏆

Szczegółowe wyniki zawodów znajdują się na www.azs.lublin.pl

Stanisław Popek

KIM JESTEŚ

Kim jesteś
na świat wydany przez łono Medei
albo Penelopy?
Gdy z ciała twego
spadnie „suknia Dejaniry”,
gdy amazonka Antiopa
nasyci wzrok barwą „morza Erytrei”,
kim jesteś?
Kiedy twym ojcem mieni się
Centaur,
albo bożek Pan,
Salomon albo Prometeusz,
Lajos
lub Zeus,
kim jesteś?
Gdy myślą chcesz ogarnąć
wszechświat,
kiedy z upadkiem własnym
walczyć już nie zdołasz
i kiedy pragniesz wołać
„jam wielki”
ale już nie wołasz.
Kim jesteś
wiedziony drogą mętnej wyobraźni?
Ty,
co pozazdrościłeś lotu ptakom,
rybom głębin
a gwiazdom przestrzeni.
Kim jesteś,
gdy łzy zalewają oczy twoje
na widok motyla, co utracił
skrzydła?
Ty,
co jednym skinieniem dłoni
posyłasz miliony istnień do ziemi,
na proch zapomnienia.
Kim jesteś,
gdy nie znasz własnego imienia i nie
znasz jutra?
W szale uniesienia staczasz się w
dół
i pniesz się do góry.
Jesteś tu i tam
w wiecznym rozdzieleniu.
Kim jesteś
gdy depczesz łono Diany,
źródło urodzenia Kaina i Abela?
I ziele życia dajesz,
gdy świerszcze Eos
śpiewem chcą zamknąć
szkatułę Pandory.
Kim jesteś,
gdy z jednej piersi spijasz słodycz,
z drugiej gorzyc,
z jednej prawdy, z drugiej fałsz,
miłość i nienawiść,
jasność i mrok.
Ty nie wiesz,
co w której piersi kryje ziemia.
Kim jesteś,
gdy pijesz spragniony
i chcesz zgasić ogień
i zdusić w sobie
żar nienasyceń?

Kim jesteś,
gdy kwiat twego życia
spopielony,
daje ziemi pokarm
wiecznego istnienia.
Kim jesteś...?

Stanisław Popek

REINKARNACJA

Wiem, że w następnym wcieleniu będziesz moja.
Zespolisz się ze mną w jedno trwanie,
w jeden rytm,
spiesznego oddechu.
Nie wiem, kim będziemy,
ale będziemy tym samym,
aby dokonała się jednia pragnienia
w ciszy pojednania.
Być może będziesz znowu błękitną dziewczyną
lub drżącą sarną o oczach ikony,
albo białą – lotną w stepie
o rozwianej grzywie
jak panna młoda.
Być może
będziesz białym nenufarem,
ognikiem nocnym
w bagnie
albo lilią białą.
A ja
ziemią, ogniem, powietrzem
lub wodą
podążę każdym wcieleniem
za Tobą.
A jeśli wyrośniesz lipą pachnącą i miodną,
to ja jaworem wyrosnę przy Tobie,
na jedne skrzypce
albo hebanem na gryf
lub smykem,
by pieścić Twoje struny
aż do końca trwania.
Wiem,
że to drugie wcielenie
będzie pojednaniem.
Ty będziesz moja,
a ja będę z tobą:
ziemią, powietrzem, ogniem
albo wodą.

Fotografie
pochodzą
z archiwum
Ogrodu
Botanicznego